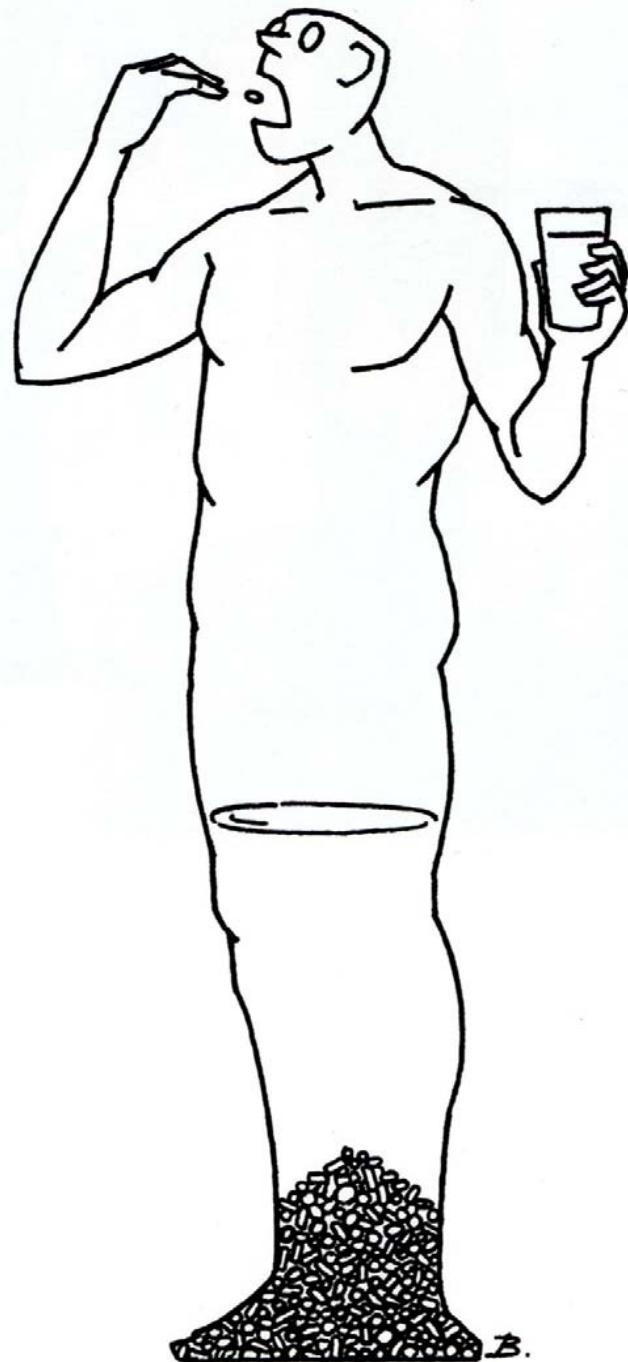

Léčba a profylaxe ischémie myokardu

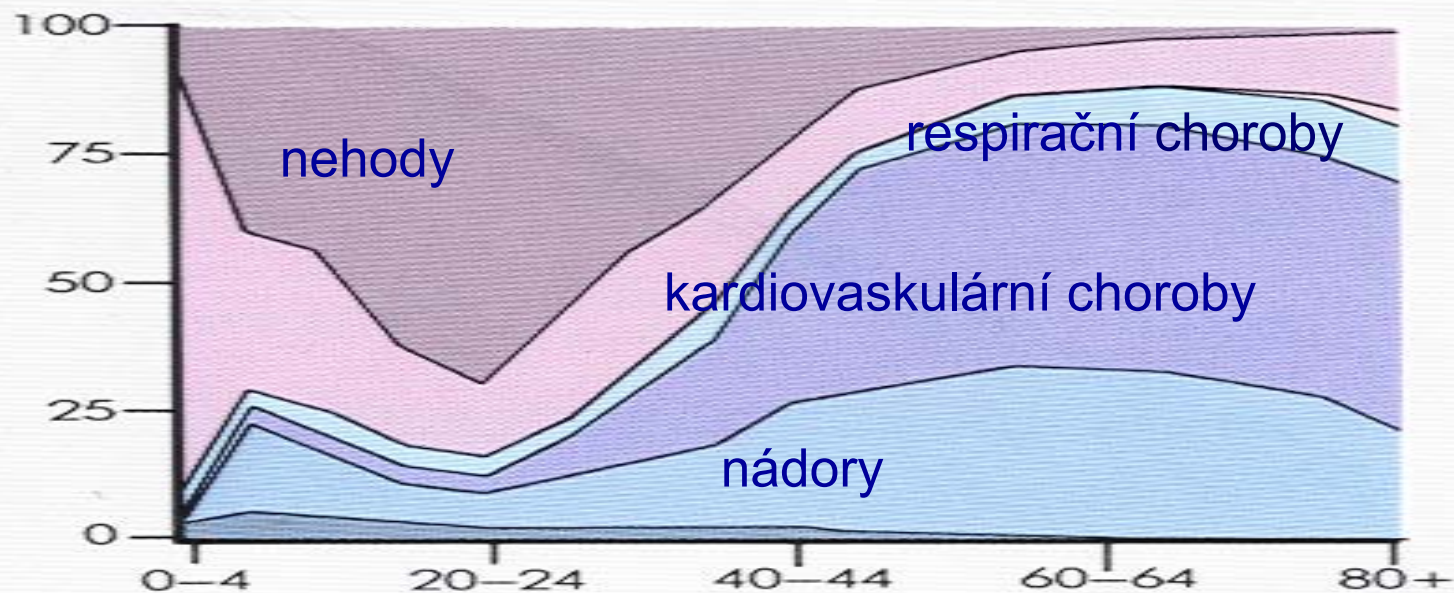

Blokátory kalciového kanálu, nitráty

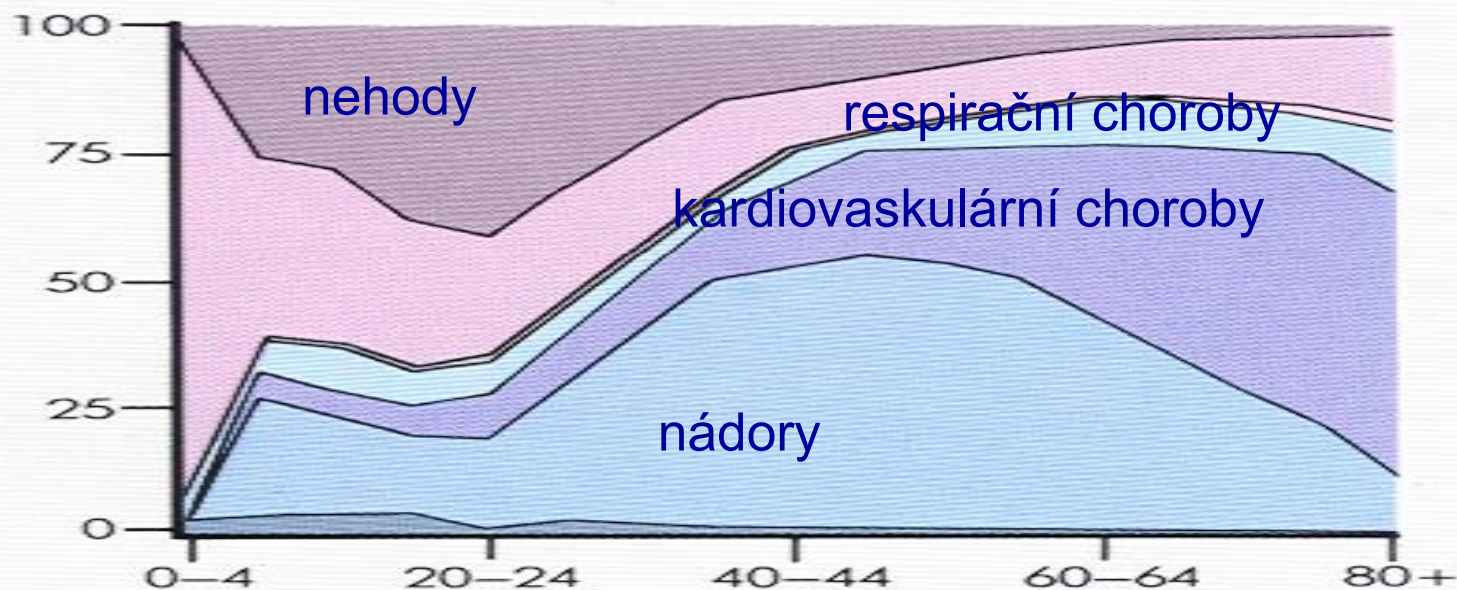
Jan Bultas

DISTRIBUCE PŘÍČIN ÚMRTÍ PODLE VĚKU

muži

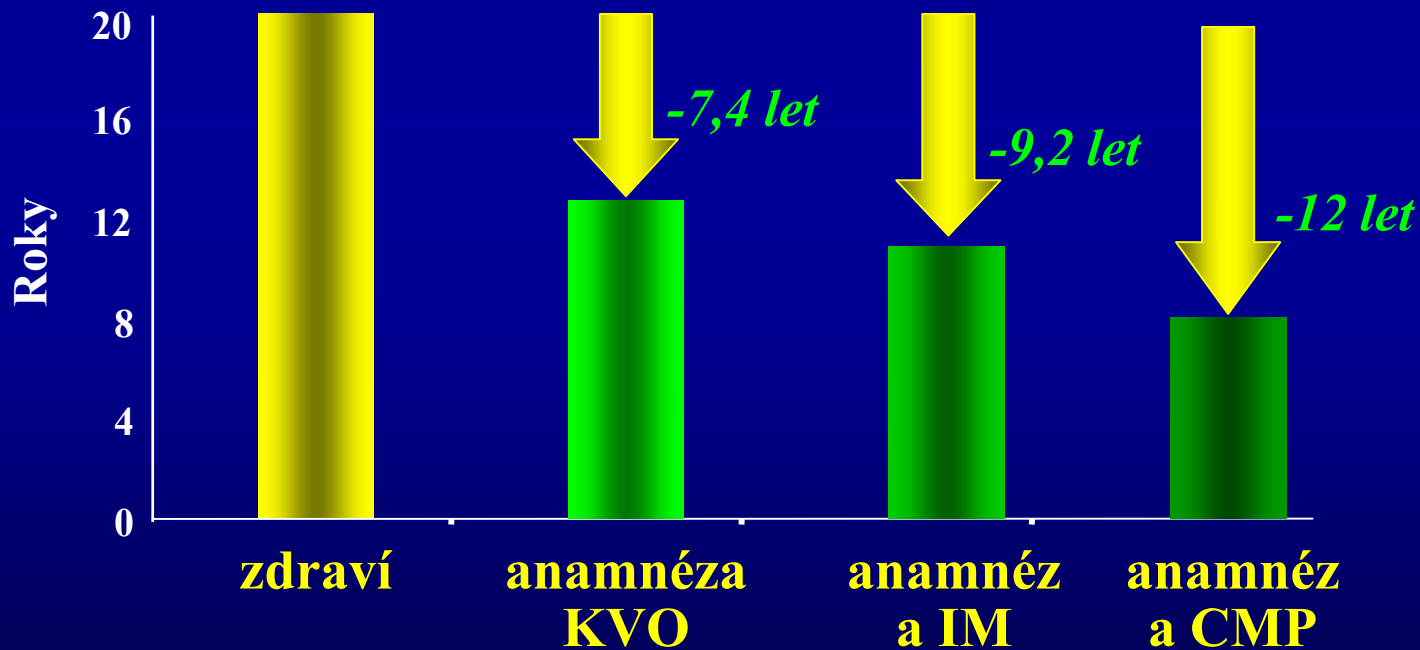

ženy

(Swale
s, 1993)

KVO zkracují očekávanou délku života pacientů ve věku 60 let o 8-12 let

Průměrná očekávaná doba dožití mužů ve věku 60 let

Strategie péče o nemocného s ICHS

- **prevence trombotického uzávěru**
- **prevence destabilizace plátu a zpomalení aterogeneze**
- **profylaxe myokardiální ischemie**
- **zabránění remodelace a selhání LK**
- **prevence vzniku atytmii**

Zvláštnosti koronárního oběhu

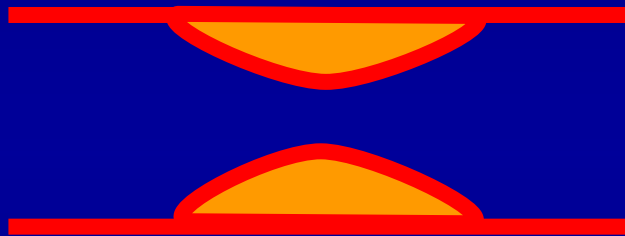
- **perfuze** myokardem levé komory (na rozdíl od všech jiných orgánů) pouze v **diastole**
- **maximální arteriovenózní difference** – není rezerva v extrakci kyslíku
- **malá funkční rezerva** – již mírná ischemie vede k poruše kontraktility
- **velké nároky na rozpětí perfuze** (klid x zátěž)

Důsledky myokardiální ischemie

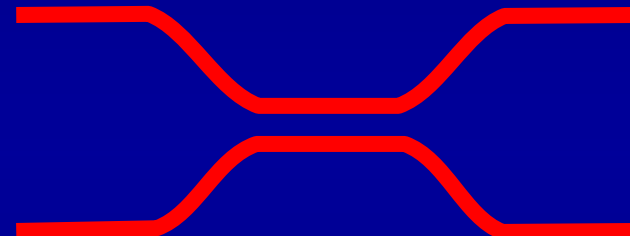
- **metabolická složka** - mírná hypoxie myokardu bez retence kys. metabol. nastartuje glykolýzu
- retence kyselých metabol. potlačí glykolýzu a je aktivována energeticky méně výhodná β -oxidace MK
- **elektrofyziol. složka** – porucha iontových kanálů, zvýšení intracelul. Ca^{2+} → **porucha relaxace myok., snížený fibril. práh (arytmie)**
- **funkční složka** – snížení nabídky makroerg. P → **porucha kontraktility**

Příčiny poruchy perfuze

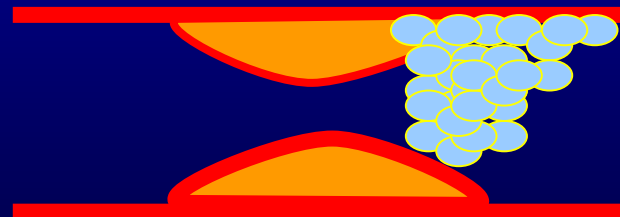
organická stenóza
- stabilní AP

vazospast. složka
vazospastická AP

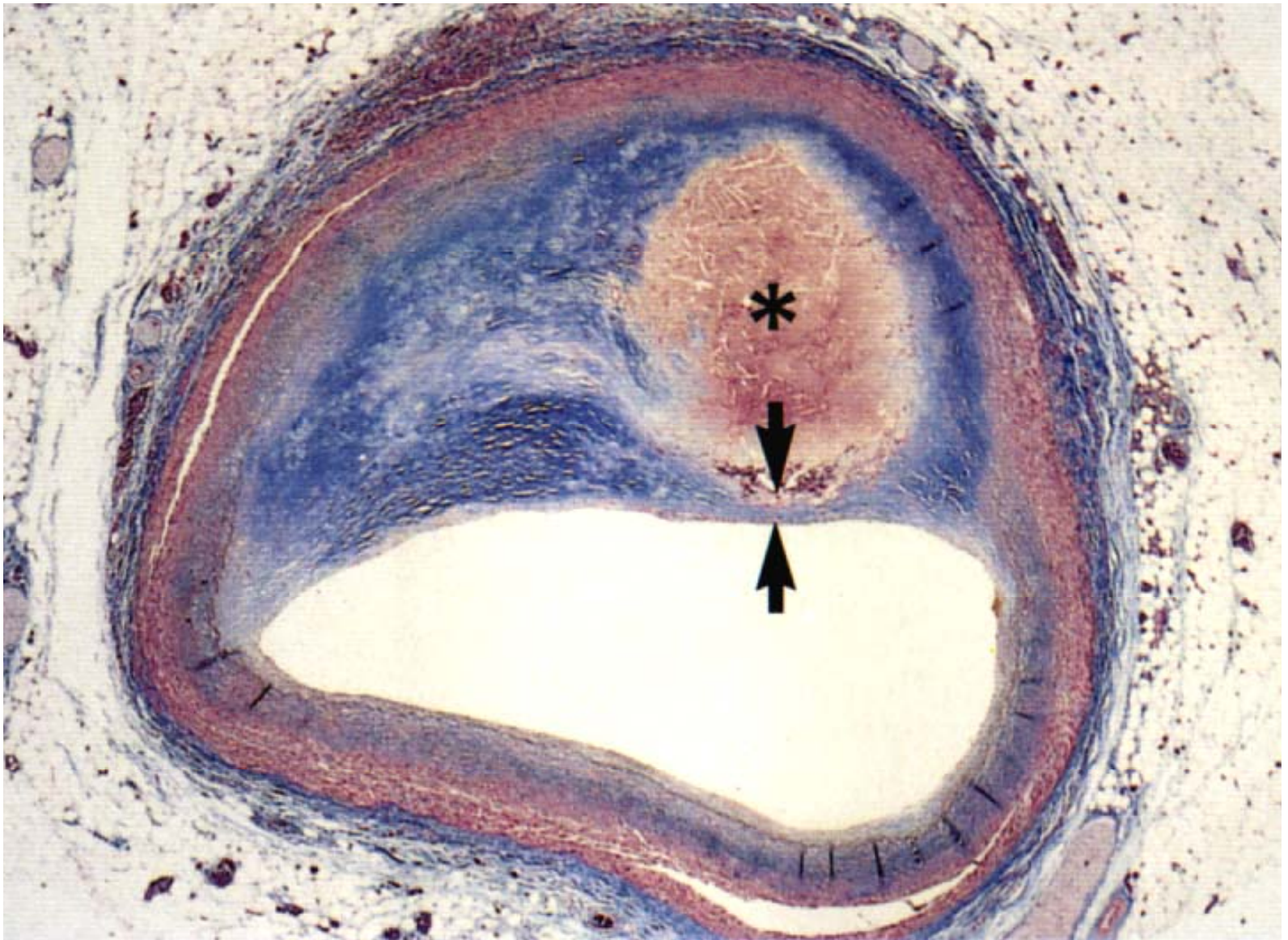

nasedající trombus
nestabilní AP, IM

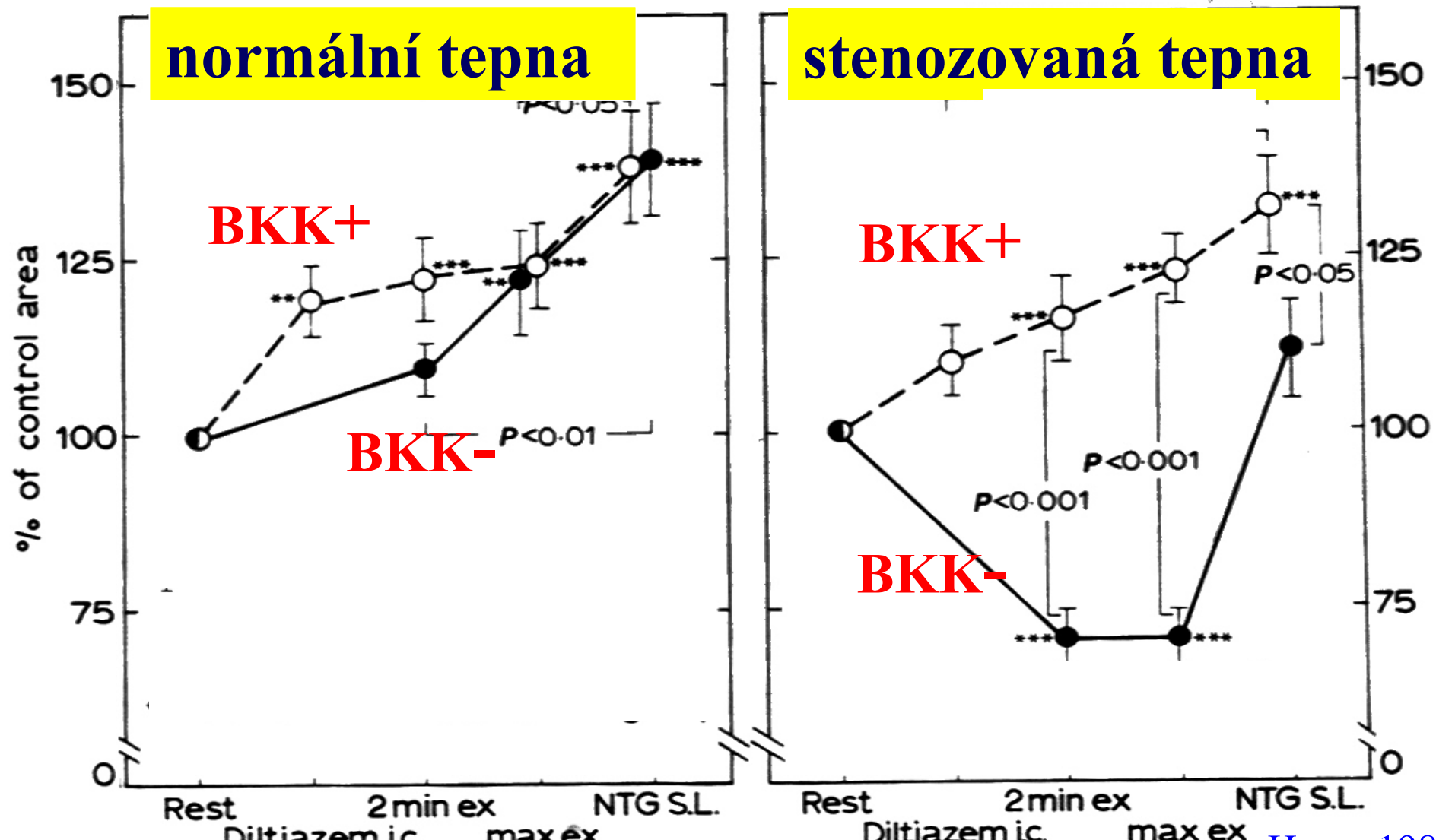

ATEROSKLEROTICKÝ PLÁT

Vliv funkčních změn na průsvit věnčitě tepny v místě stenózy, efekt BKK či nitrátů

BKK

(blokátory kalciového kanálu)

VÝZNAM KALCIA V BUNĚČNÉ KOMUNIKACI A REGULACI

- **VŠUDYPŘÍTOMNÝ INTRACELULÁRNÍ POSEL:**
  - komunikace mezi buňkami
  - regulace životně důležitých pochodů
- **UDRŽOVÁNA NÍZKÁ KONCENTRACE IONIZ. KALCIA UVNITŘ BUNĚK:**
  - systém akt. transportního mechanismu (kalc. kanály)
  - vazba kalcia na vazné proteiny (např. na kalmodulin)
- **NADBYTEK KALCIA** vede k **nekróze a arytmii** např. po poškození membrány či po protrahované ischemii

KALCIOVÉ KANÁLY V HL. SVALOVINĚ STĚNY CÉVNÍA V MYOKARDU

(přesuny kalcia přes sarkolemu):

a) KANÁLY ŘÍZENÉ ZMĚNOU NAPĚTÍ (voltáže)

- **kalc. kanály typu L** (long-term activation): hl. svalovina stěny cévní a myokard

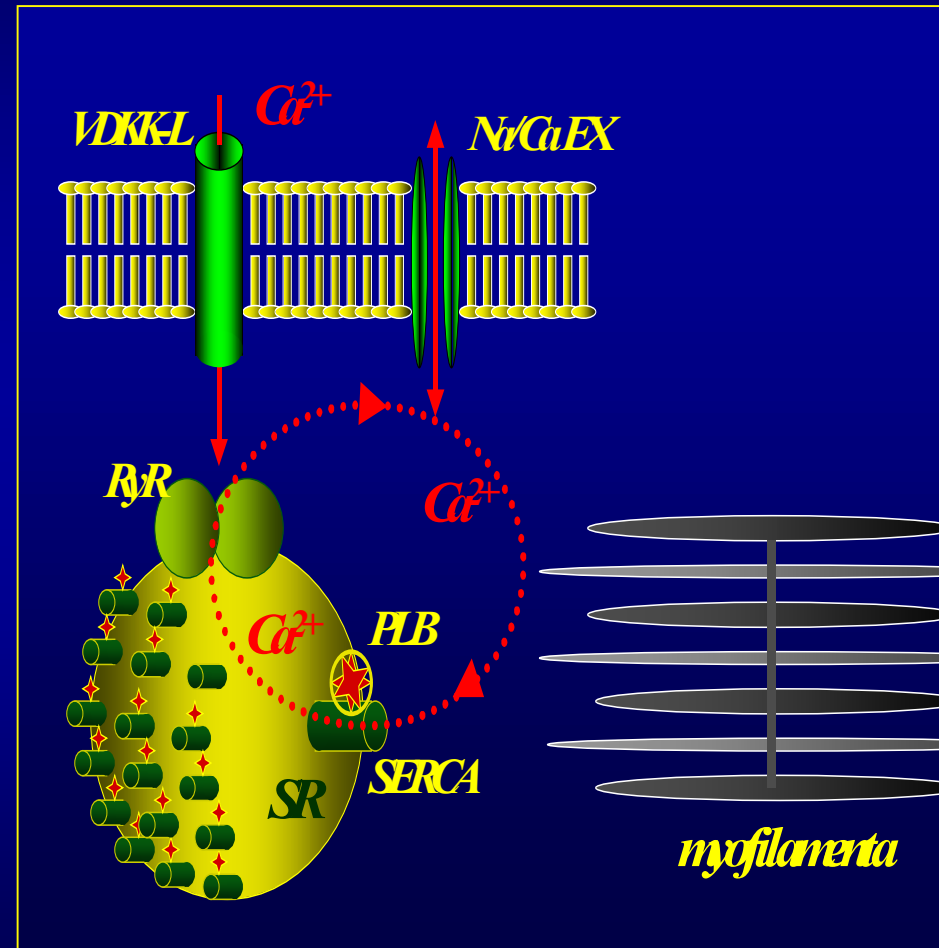
- **kalc. kanály typu T** (temporary opening): sinusový uzel

b) KANÁLY ŘÍZENÉ RECEPTORY

- v buňkách hladkého svalstva stěny cévní
- ovlivňované např. **AII**, **sympat. stimulací** α_1

KALC. KANÁLY TYPU L:

- kanály typu L fungují jako **voltážové senzory** komunikující pomocí změn kalcia se SR, to pak uvolňuje potřebné množství kalcia k vlastní kontrakci
- aktivace **změnou napětí** v tubul. systému sarkolemy

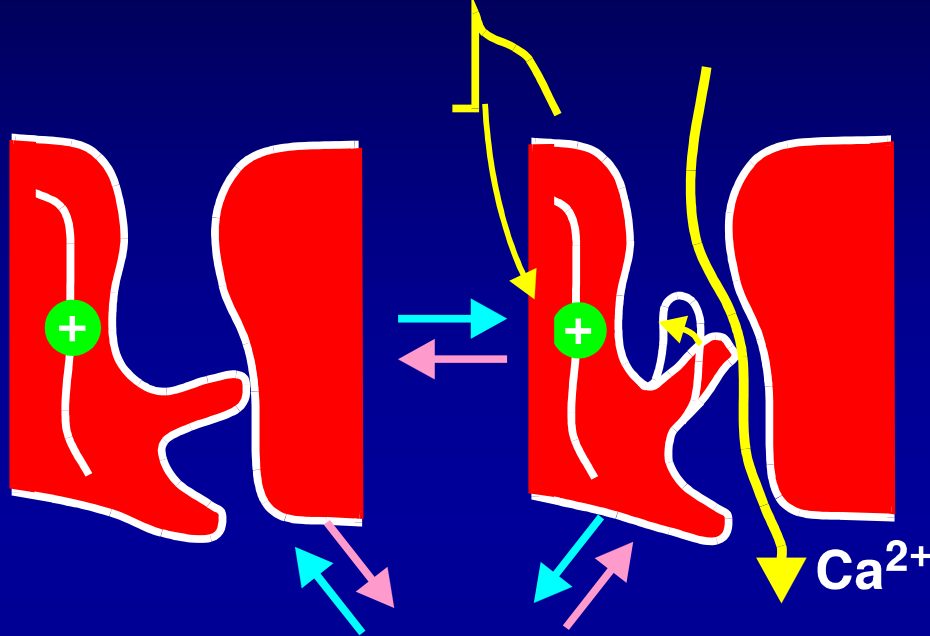

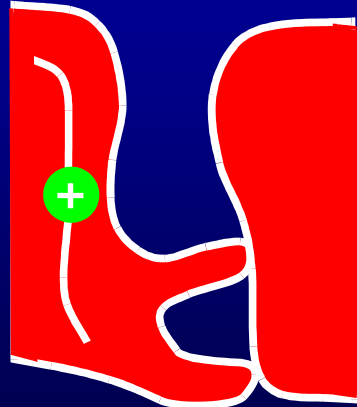
AKTIVACE A INAKTIVACE KALCIOVÝCH KANÁLŮ

klidová forma

aktivovaná forma

inaktivace

blok. kalciového kanálu

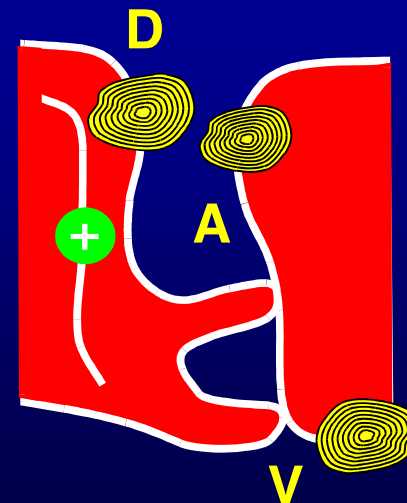
β -stim.

cAMP

prostup
kalcia

aktivace
fosforylací

Ca^{2+}

inaktivace
blokátory
kalc. kanálu

MECHANIZMUS INHIBICE KANÁLU TYPU L:

- snížení ioniz. kalcia v myocytech hladkého svalstva → pokles tvorby komplexu kalcium-kalmodulin (aktivuje "myosin-light chain" kinázu, enzym stimulující fosforylaci lehkého myozinového řetězce) → nevytvoří se můstky mezi aktinem a myozinem
- výsledkem inhibice kanálu L je relaxace

SELEKTIVITA INHIBICE KANÁLU TYPU L:

BKK působí na tkáně:

- 1) s nízkými intracelulárními zásobami kalcia (např. **hladká svalovina stěny cévní**)
- 2) kde kontrola akčního potenciálu je ovládána kalciem (**SA a AV uzel**)

VASK. SELEKTIVITA JE URČENA POLARITOU (*lipofilitou*)

- **lipofilní BKK (dihydropyridiny)**

lépe pronikají membránami a váží se na kalc. kanál nezávisle na délce otevření (*vaskulární selektivita*)

- **hydrofilní BKK (diltiazem, verapamil)**

pronikají pouze v době otevření kanálu, tj. váží se snadněji na kalc. kanály v tkáních opakovaně depolarizovaných (*myokard, SA a AV uzly*)

VÝHODNÉ FARMAKODYNAMICKÉ VLASTNOSTI BKK

antiischemický efekt

- vazodilatační efekt a úprava ED

antihypertenzní efekt

- arteriolodilatace, pokles rezistence

antiarytmický efekt

- zpomalení tvorby a vedení vzruchu
(*verapamil, diltiazem*)

Rozdělení BKK:

- I. generace:** nižší vaskulární selektivita
krátká doba účinku
(nifedipin, verapamil, diltiazem)
- II. generace:** vysoká vaskulární selektivita
delší doba účinku *(felo-, isra-, niso-, nitre-, nilva-, nimodipin)*
- III. generace:** vysoká afinita k buněč. membr.,
pomalý nástup účinku, dlouhý
efekt
(amlo-, barni-, laci-, lercainidipin)

DILTIAZEM, VERAPAMIL

- farmakokinetika

- absorpce z GIT 90% (nezávisle na jídle)
- **biol. dosažitelnost variabilní** „first pass effect“ 20-70%
- **metabolizován v játrech CYP 3A4, inhibuje CYP3A4**
- **aktivní metabolit**
- **poločas účinku krátký, nutná retadace**

BKK dihydropyridinové řady

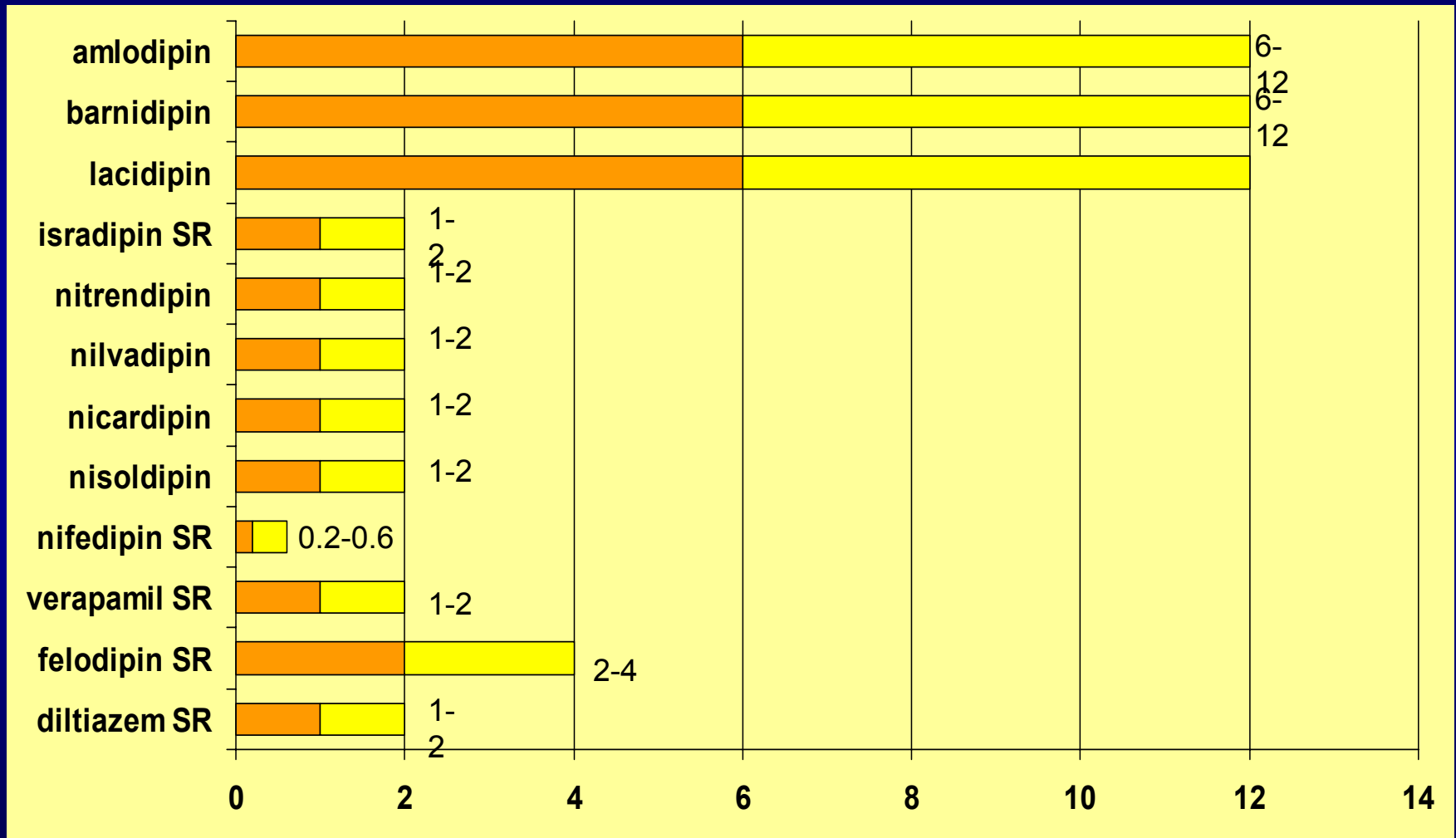
- výhody proti I. generaci:
  - vysoká vaskulární selektivita
  - delší doba účinku a pomalý nástup
-
- řada představitelů: *amlo-*, *barni-*, *felo-*, *isra-*, *laci-*, *lercaini-*, *niso-*, *nitre-*, *nilva-*, *nimodipin*

ROZDÍLY VE FARMAKOKINET. VLASTNOSTECH

- **rozdíly v rychlosti nástupu účinku**
(aktivace regulačních mechanismů)
- **rozdíly v délce biologického poločasu**
(kolísání účinku během dne a při vynechání dávky)

POROVNÁNÍ RYCHLOSTI DOSAŽENÍ MAXIM. PLAZMATICKÝCH HLADIN BKK

nástup účinku t_{max} (hod)

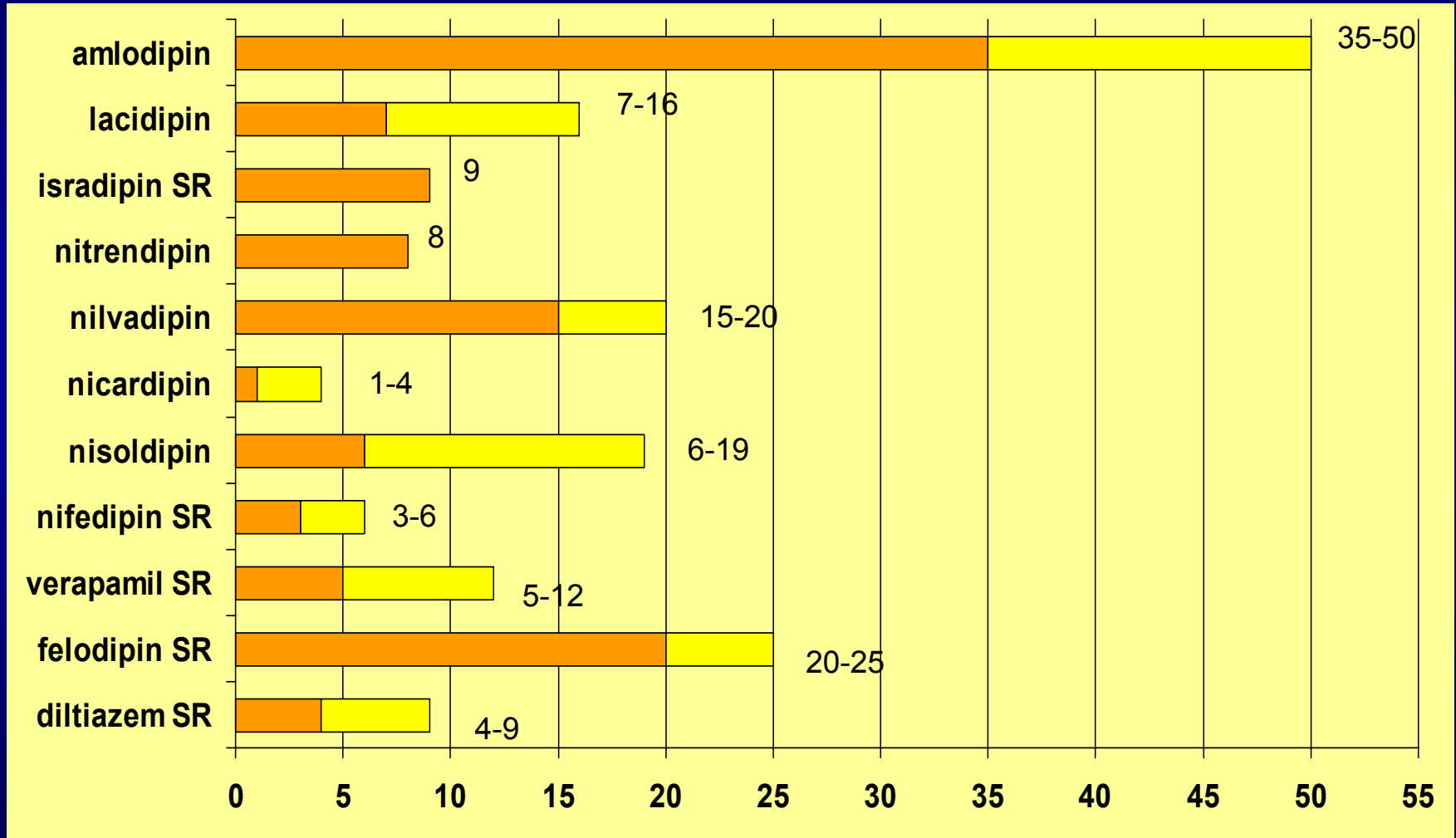
VÝHODY POMALÉHO NÁSTUPU ÚČINKU BKK III. generace

- velmi pomalý a stabilní pokles TK neaktivuje regulační mechanismy

PŘEDNOSTI MINIMÁLNÍ STIMULACE SYSTÉMŮ

- 1) není omezena antihypertenzní odpověď
(vazokonstrikcí a retencí tekutin)
- 2) neuplatní se proarytmický a tachykardický efekt
- 3) neobjevuje se metabolický efekt (vzestup intracel. kalcia s aktivací apoptózy, hyperlipidemický a hyperglykemizující efekt)

POROVNÁNÍ PLAZMATICKÝCH POLOČASŮ BKK

poločas $t_{1/2}$

VÝHODY DLOUHÉHO BIOL. POLOČASU

- minimální kolísání antihypertenzního i antiischemického účinku během dne

T/P index - poměr mezi minim. a maxim. účinkem

- požadavek FDA: efekt "trough" optimálně 2/3 efektu "peak"
- *amlodipin* má T/P index 68%,
- *lacidipin, felodipin ER, verapamil SR* mají index mezi 37-66%

- dostatečný účinek i při vynechání dávky tj. při lékových prázdninách

Odlišnosti dihydropyridinových BKK

- nemají negativně chronotropní efekt
- nemají negativně dromotropní efekt
- nemají negativně inotropní efekt
- větší vaskulární selektivita
- delší doba působení
- pozvolnější nástup účinku
- neinhibují CYP3A4

VÝHODNÉ FARMAKOKINET. VLASTNOSTI AMLODIPINU

- vysoká biologická dostupnost 60-65%
(předvídatelný a stabilní účinek)
- pomalý nástup účinku - $t_{\max}$ 6-12 hod - vysoká lipofilita s průnikem do lipidové dvojvrstvy
(nedochází k aktivaci regul. mechanismů)
- velmi dlouhý biologický poločas 35-50 hod
(minimální kolísání účinku při vynechání dávky)
- možno užít i v graviditě a srd. selhání

Kontraindikace a NÚ BKK

- **Non-dihydropyridonové BKK**

NÚ – bradykardie, poruchy vedení vzruchu, snížení kontrakility, hypotenze, zácpy

KI – srdeční selhání, převodní poruchy, hypotenze

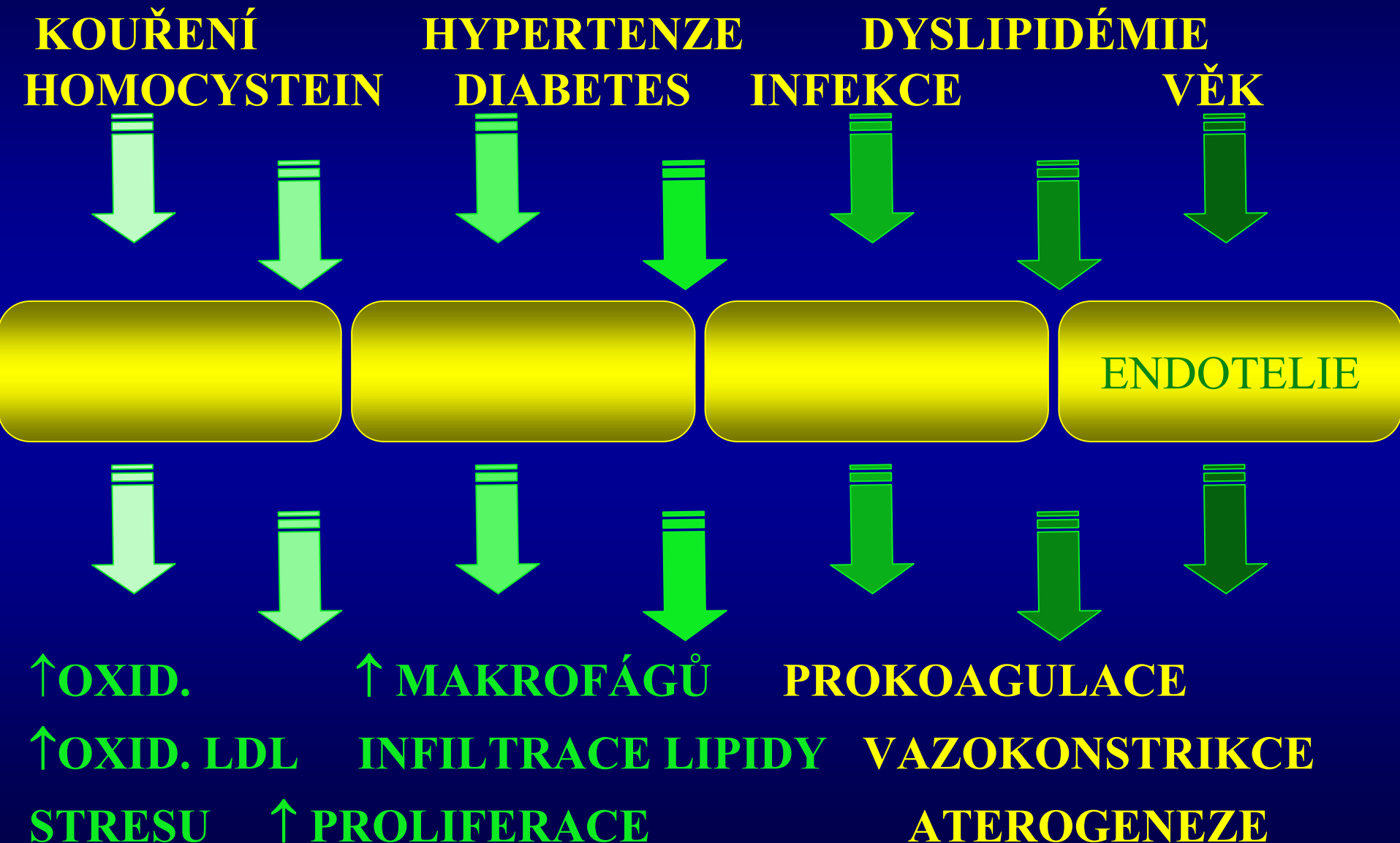
- **Dihydropyridinové BKK**

NÚ – časté jsou perimaleol. edémy, vzácnější hypotenze, refl. tachykardie

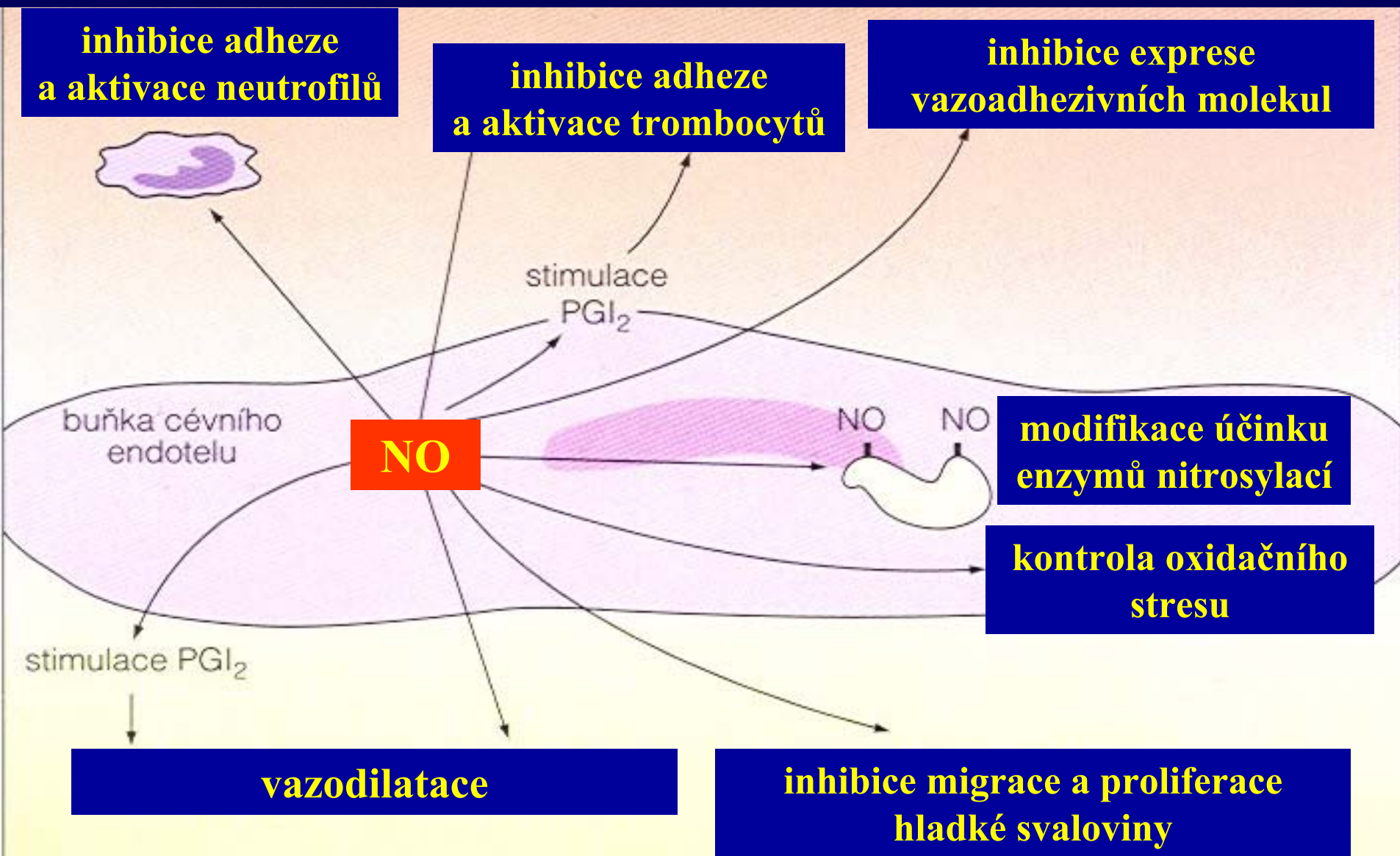
KI – jen hypotenze

NITRÁTY

ENDOTELIÁLNÍ DYSFUNKCE

Působení EDRF/NO

NITRÁTY

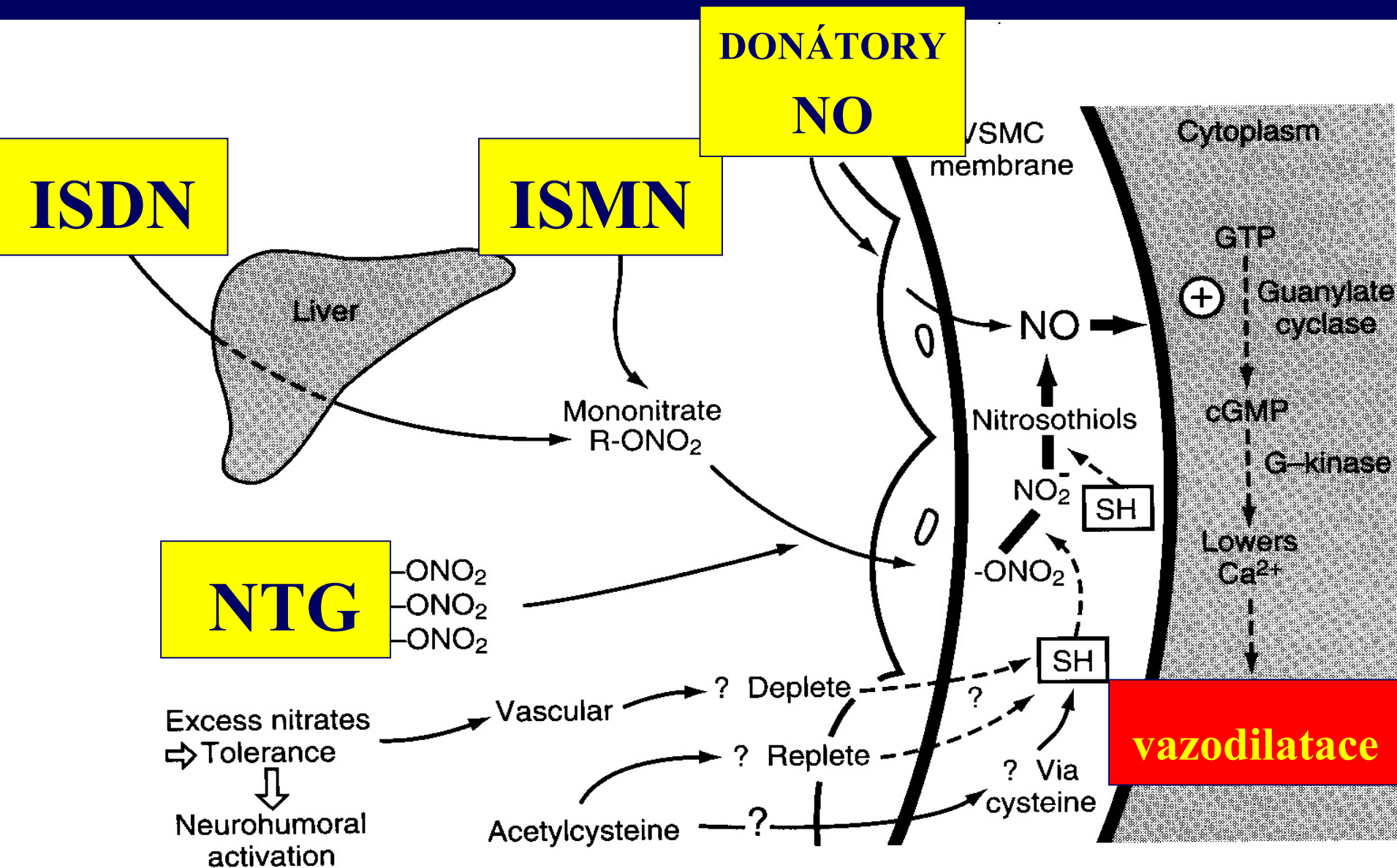
mechanismus účinku

- **metabolizovány v cévní stěně na NO - stimulace cGMP**
- **dilatace bb. hladké svaloviny (arterie, žíly, méně arterioly)**

klinický efekt

- **relaxace excentrických stenóz epikardiálních art.**
- **profylaxe a léčba koronárních spazmů**
(zlepšení tolerance zátěže, snížení výskytu AP, efekt na zlepšení prognózy neprokázán)
- **venodilatace** (zanedbatelný klin. význam)
- **arteriolodilatace** (ve vyšších dávkách)

Mechanismus účinku nitrátů

Nitráty - navození tolerance

tolerance - snížení léčebné odpovědi (menší vazodilatace) po delším působení (dny)

zkřížená tolerance NTG s ISDN či ISMN

mechanismus: - vyčerpání -SH skupin
- snížení odpovědi na cGMP (tachyfilaxe)

prevence: asymetrické podávání (tj. jen na den)
přechod na molsidomin či BKK

Nitroglycerin (trinitroglycerol)

- dobře **resorbován sliznicemi** (spray, náplasti)
- **krátká doba účinku (minuty)**
- **zvyšuje oxid. stress v cévní stěně**
- **indikace v léčbě stenokardie, ústup od profylaxe**

Isosorbit dinitrát - ISDN a isosorbit-5-mononitrát (ISMN)

ISDN:

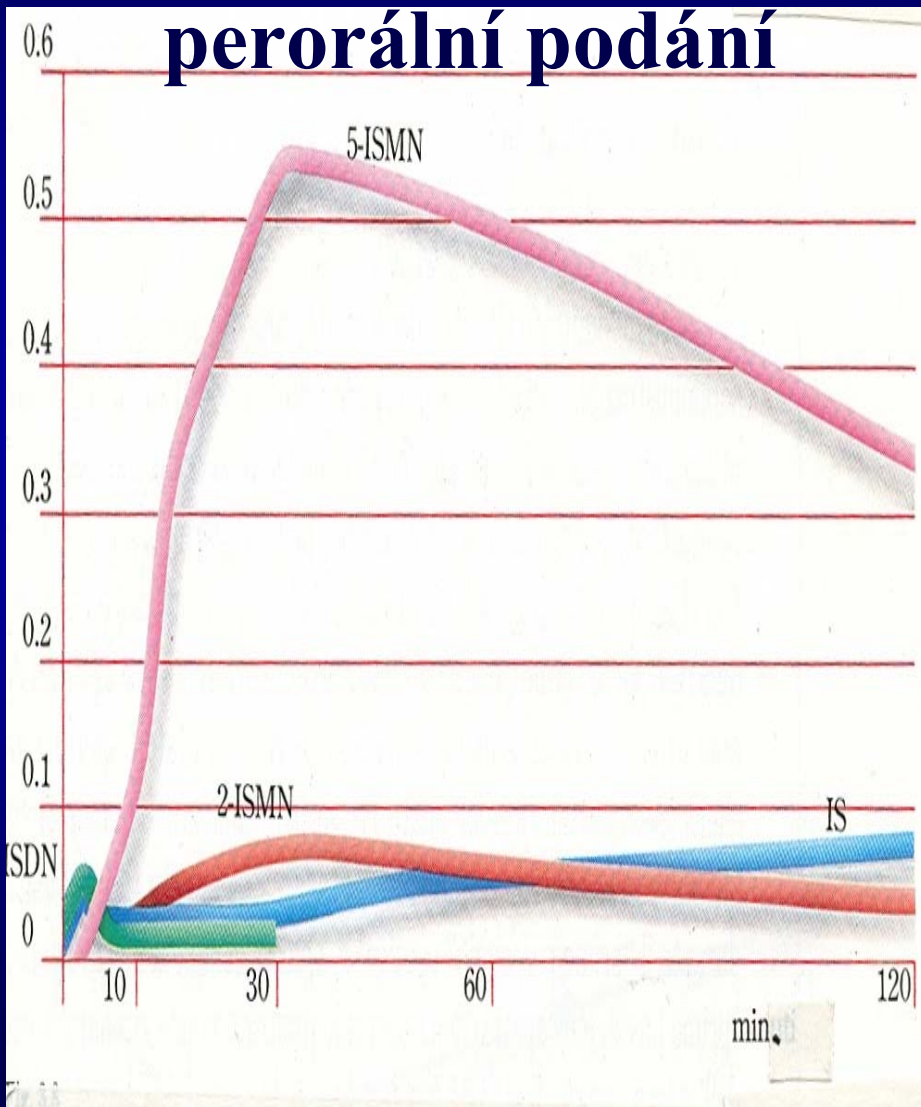
- **aktivně metabolizován na ISMN** (first pass efekt)
- **krátkodobý** (desítky min), **rychlý** (desítky sec)
- dobře resorbován sliznicemi
- indikován k **profylaxi i léčbě stenokardie u AP**
- častější bolesti hlavy (díky inic. špičce koncentrace)

ISMN:

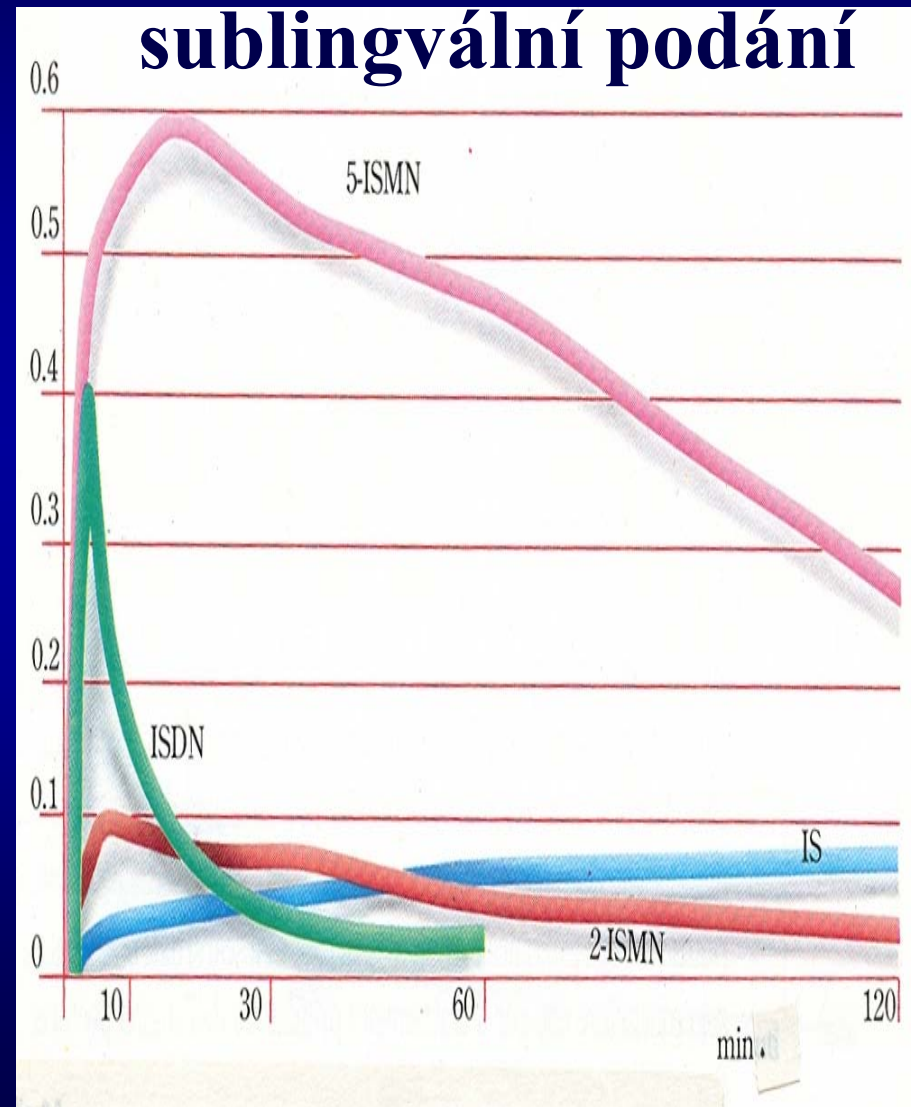
- **dlouhodobý efekt** (6-12 hod), **pomalý nástup**
- indikován pouze k **profylaxi stenokardie u AP**

Transformace ISDN na 5-ISMN

perorální podání

sublingvální podání

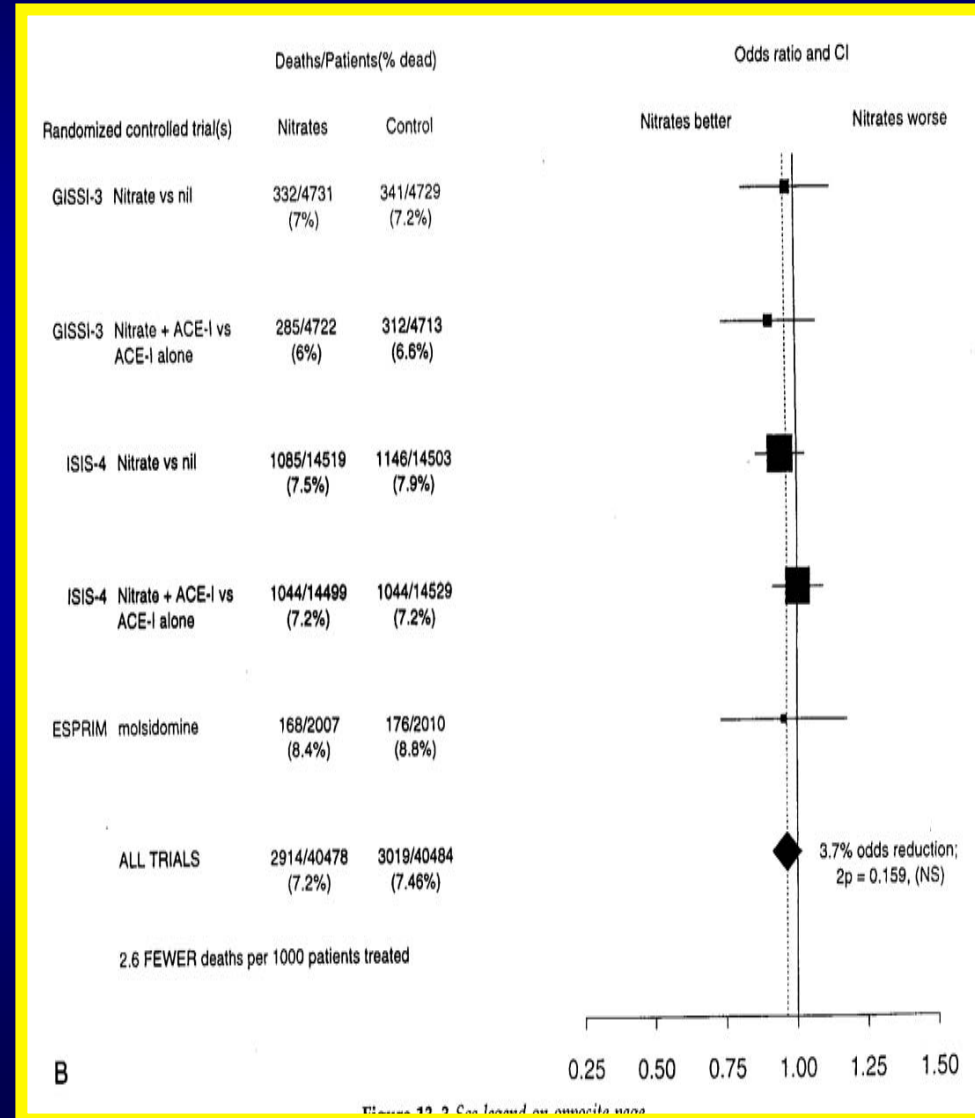

MOLSIDOMIN

- **donor NO, efekt stejný jako nitráty - uvolnění NO**
- **nepotřebuje SH-skupiny, nevzniká tolerance**
- **nástup účinku 20 – 40 min (ne pro akut. podání)**
- **trvání účinku 4 – 6 hod**
8 – 12 hod u retard. přípravků
- **dilatace hl. svaloviny v místě stenózy**
- **indikace: profylaxe AP**

Nitráty – účinnost a bezpečnost

- účinné a bezpečné při stenokardii (spray)
- bezpečné a účinné v krátkodobém podání u IM (infuze)
- účinné s neutrálním dopadem na prognózu v profylaxi AP (tbl, náplasti)

NITRÁTY

- v léčbě myokardiální ischemie nahrazovány BKK, které mají spolehlivnější efekt a příznivě ovlivňují prognózu
- ? dopadu nitrátů na prognózu při chron. podání, (obavy ze zvýšení oxid. stresu v cévní stěně)
- v praxi **poddávkovány**, nejsou dostatečně využívány **vysokodávkované** formy ISDN a ISMN
- trend k používání molsidominu, ISMN, ev. ISDN s odklonem od nitroglycerinu (ten jen sl.)

Betablokátory v léčbě ischémie myokardu

**- nejrationálnější léčebný
postup**

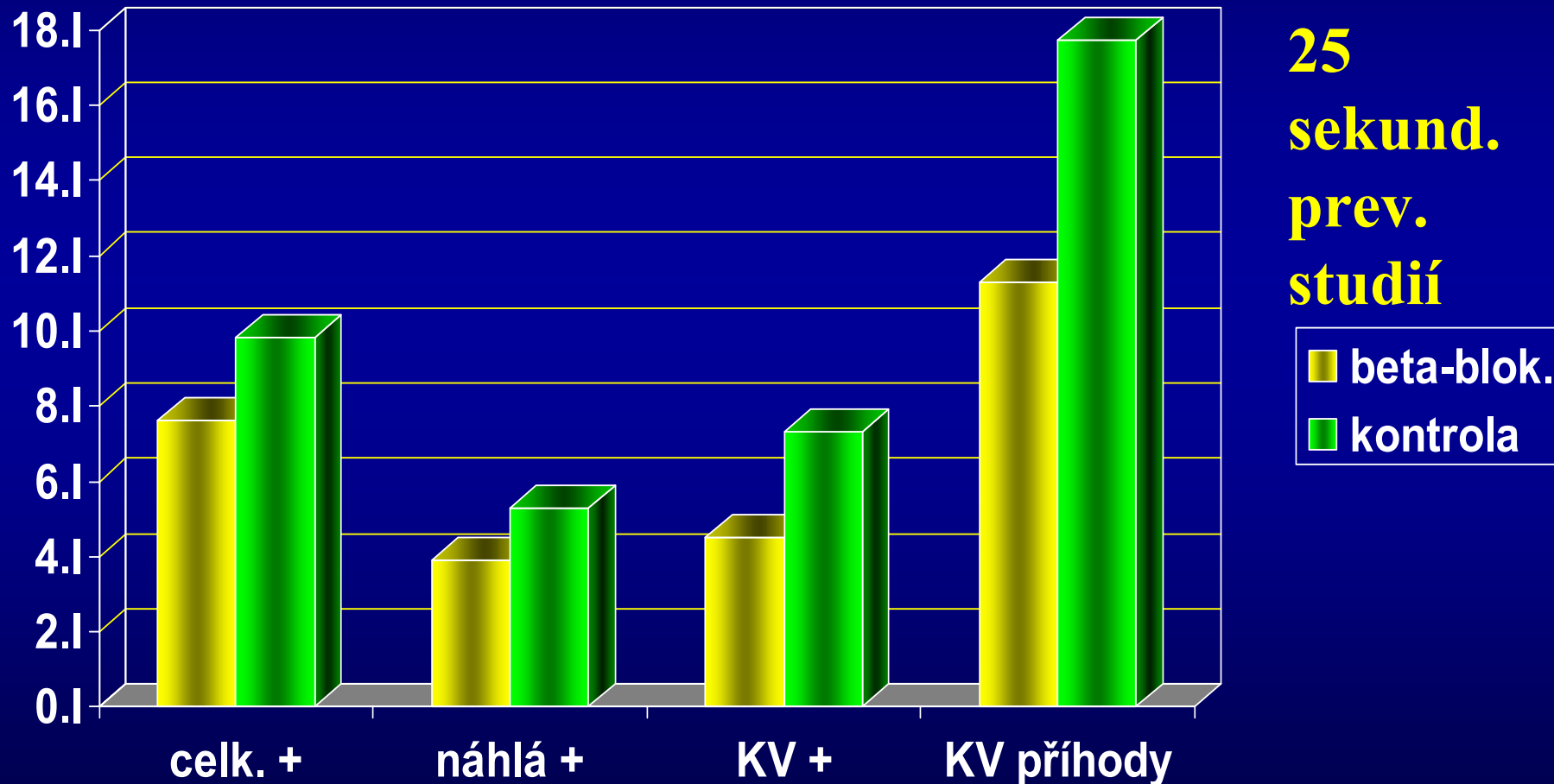
PŘÍZNIVÉ ÚČINKY β -BLOKÁTORŮ

- **negativně chronotropní efekt:**
  - prodloužení plnicího času levé komory
  - zlepšení perfuze koronárního řečiště
- **negativně inotropní efekt**
  - snížení metabolických nároků srdce
- **snížení krevního tlaku**
- **antiarytmické vlastnosti**
  - zvýšení fibrilačního prahu)

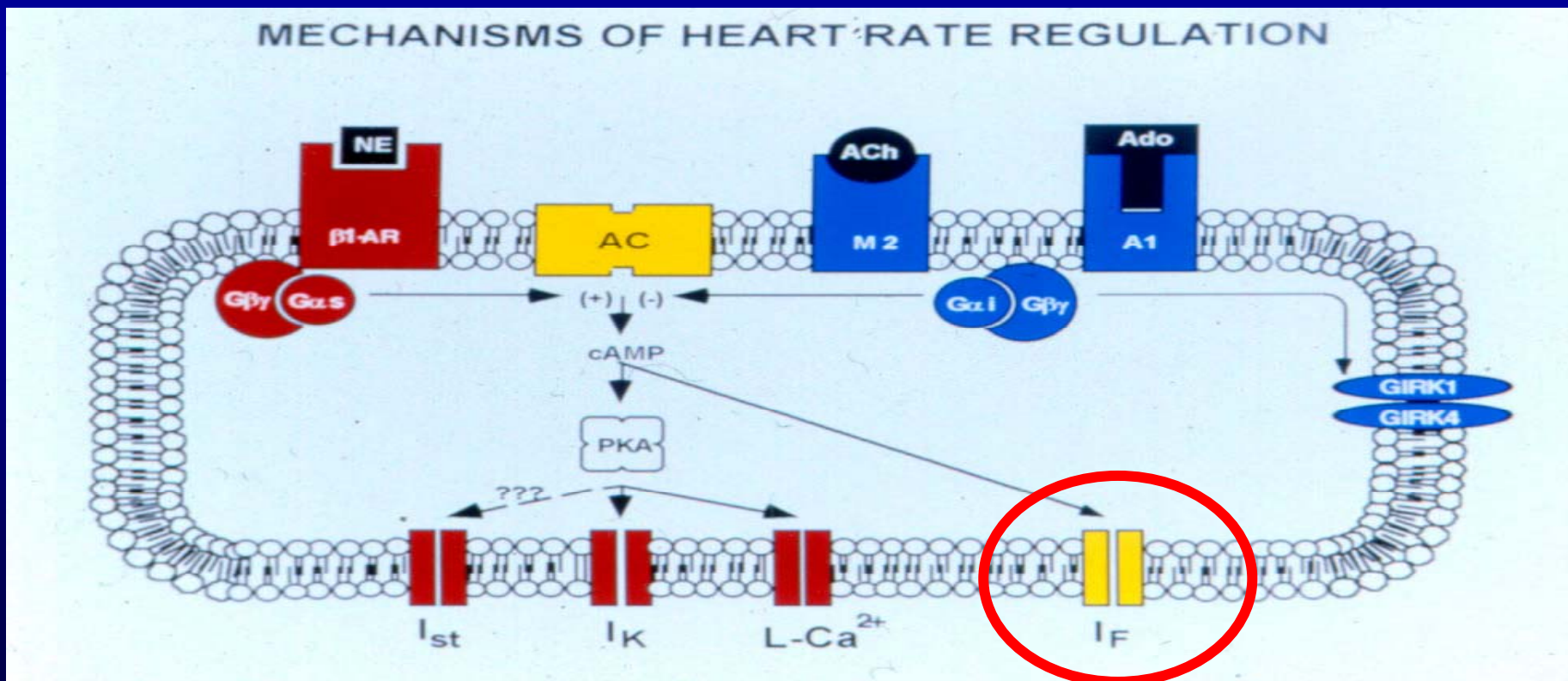

Efekt β -blokátorů po proběhlém IM

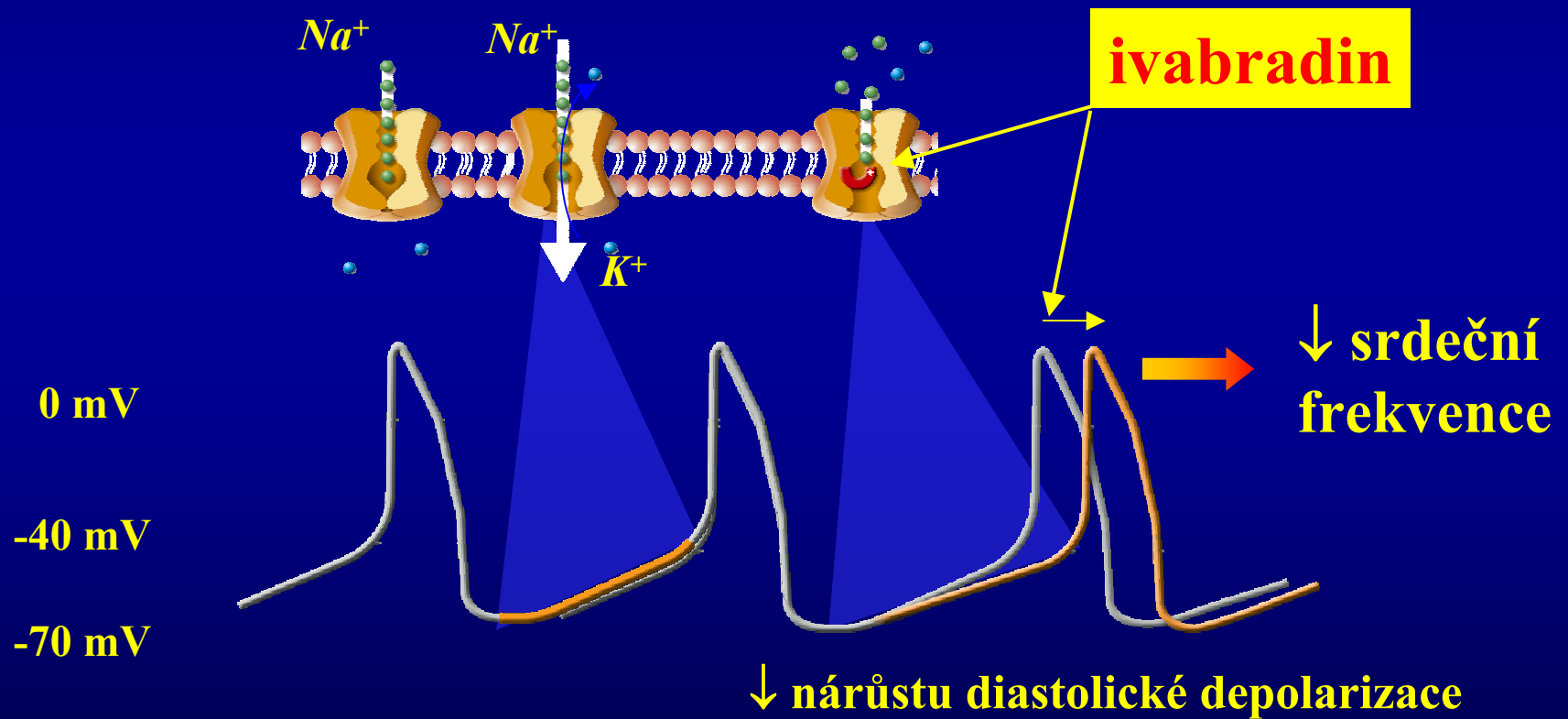
pokles celk. mort. o 23%, náhlé smrti o 32%, KV příhod o 38%

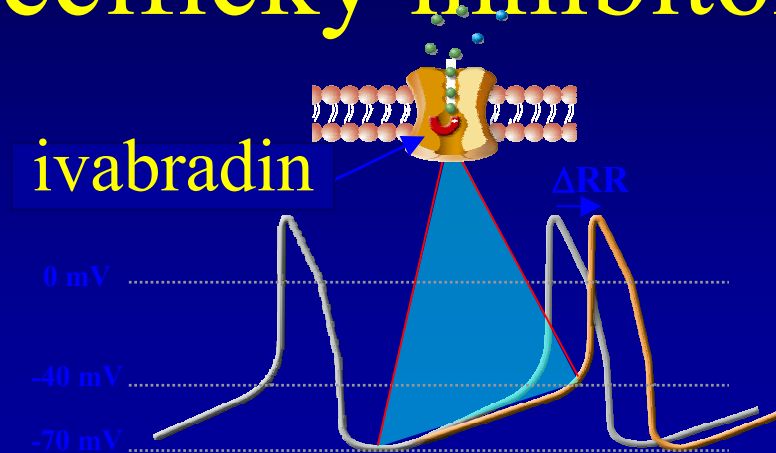
BRADINY - inhib. sinusového uzle
inhibitory I_f proudu (hyperpolarizací)
bradykardizují, bez přídatného efektu

Selektivní inhibice I_f proudu

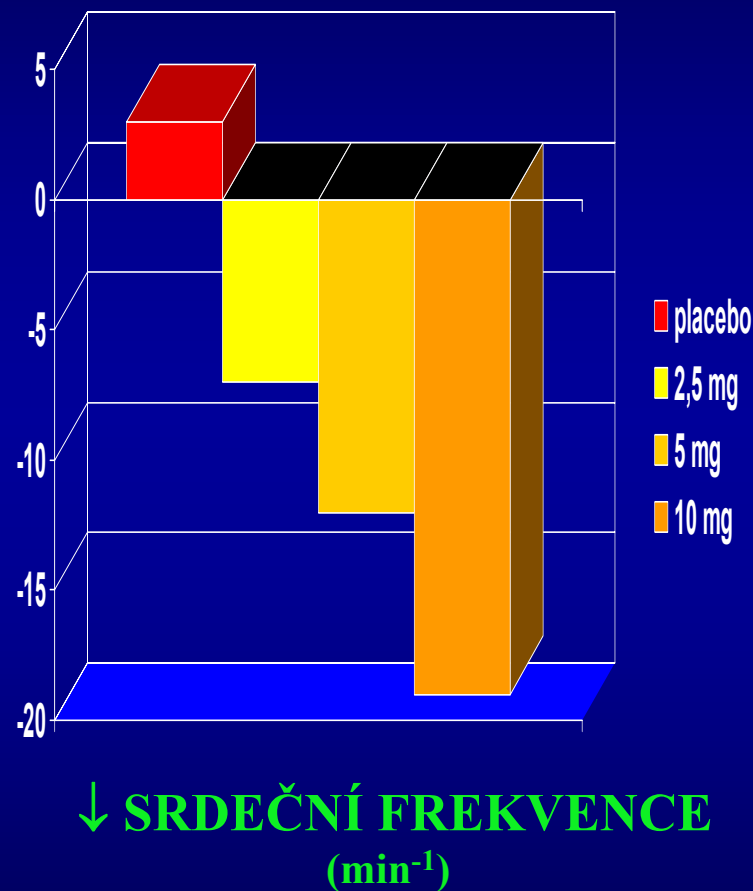
IVABRADIN selektivní a specifický inhibitor I_f proudu

- selektivně inhibuje I_f proud v f kanálech sinoatriálního uzlu
- snižuje srdeční frekvenci
- zachovává funkci myokardu
- nemá proarytmogenní účinky
- dobře tolerován i velmi rizikovou populací pacientů

IVABRADIN

- efekt v profylaxi AP srovnatelný s betablokátory, méně nežádoucích účinků
- není dokladů o dopadu na prognózu
- indikace - nemožnost podat BB, nelze-li kontrolovat AP jiným způsobem

Rozdíly účinku mezi betablokátory a bradiny

KV účinek	β -blokátory	ivabradin
chronotropie	negativně	negativně
inotropie	negativně	neovlivňuje
lusitropie	negativně	neovlivňuje
dromotropie	negativně	neovlivňuje

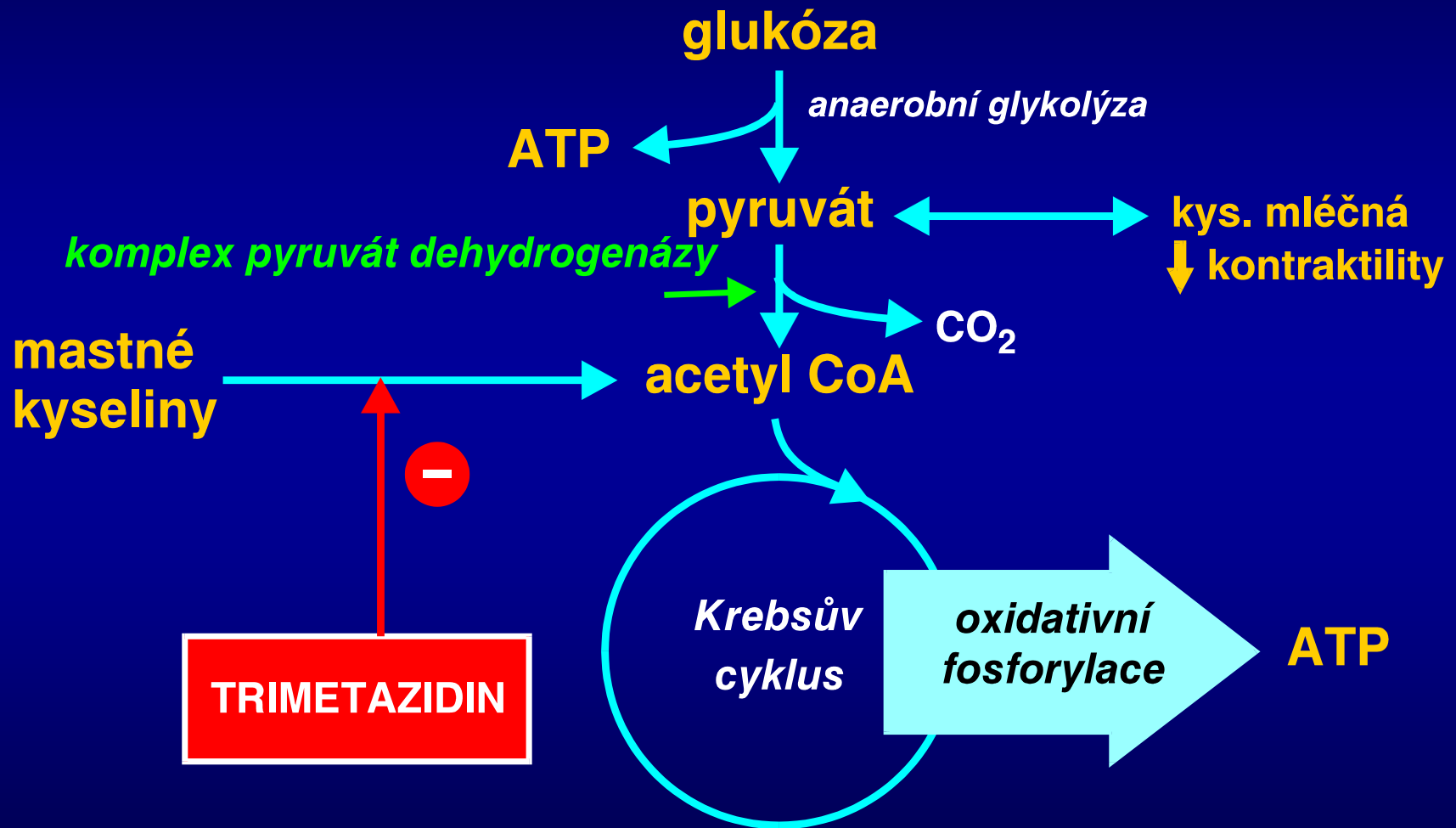
METABOLICKÉ MODULÁTORY

OPTIMALIZACE VYUŽITÍ ENERGIE ISCH. MYOKARDEM

- za podmínek závažné ischemie myokardu (při poklesu pH) je utlumena energeticky výhodnější glykolýza a energie je získávána nevýhodně β -oxidací MK
- převedením z β -oxidace MK na glykolýzu podáním trimetazidinu je možno získat o 15% makroergních fosfátů více

EFEKT MODULÁTORŮ METABOLISMU MYOKARDU

TRIMETAZIDIN

- **metabolický modulátor (inhibitor 3-KAT)**
- **při ischemii přesunuje metabolismus energet. substrátů od beta-oxidace mastných kyselin ke glykolýze**
- **optimalizuje energetický metabolismus kardiomyocytů**
- **hemodynamicky neutrální**
- **vynikající tolerance**

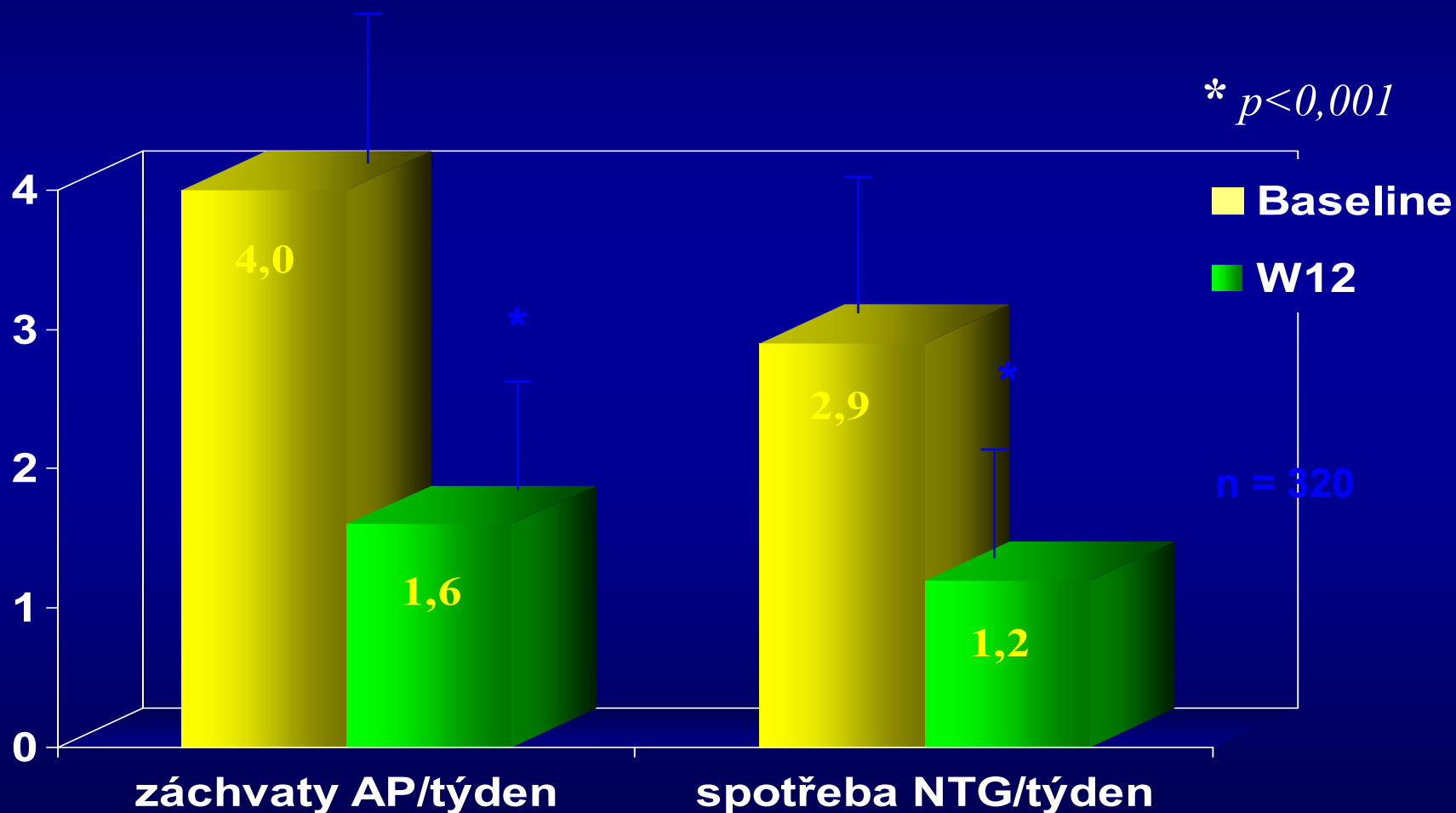
3-KAT = 3-ketoacyl-CoA thioláza

TRIMETAZIDIN - klinické využití

- alternativa k BB nebo BKK při kontraindikacích či intoleranci
- přídatná nebo alternativní léčba nemocných s AP špatně kontrolovanou kombinací BB s vazodilatancii
- není lékem první volby, vždy až po selhání BB a BKK (event. nitrátů)

STUDIE TRIKET

ANTIANGINÓZNÍ ÚČINNOST

Léčba ischemie myokardu

PATOFYZIOLOGIE VZNIKU ISCHÉMIE MYOKARDUče

↑ koronární perfuze

- relaxace v místě stenózy

BKK (*dihydropyridiny, opt. amlodipin, event. verapamil, diltiazem*)

Nitráty (*ISMN, ISDN, NTG, molsidomin, nebivolol*)

Pozor na úskalí vazodilatace - arteriolodilatace může vést k poklesu TK a k vplavení katechol., dále ke steal fenoménu

- prodloužení diastolické fáze

β-blokátory (*opt. kardioselekt. s dlouhou dobou účinku*)

BKK (*typu verapamilu*)

Bradiny (*ivabradin*)

↓ **metabolických nároků myokardu**

- zpomalení frekvence

β-blokátory (*opt. kardioselekt. s dlouhou dobou účinku*)

BKK (*typu verapamilu*)

Bradiny (*ivabradin*)

- snížení kontraktility (???)

β-blokátory (*opt. kardioselekt. s dlouhou dobou účinku*)

BKK (*typu verapamilu*)

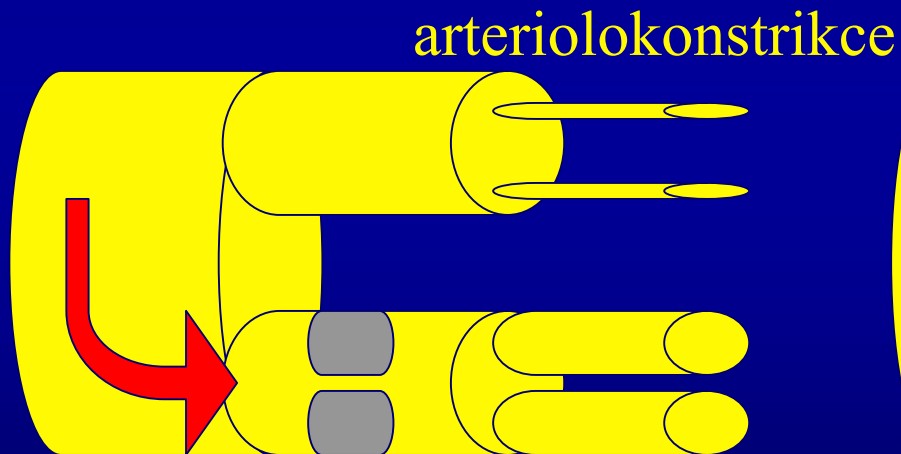
Bradiny (*ivabradin*)

Pozor – každé snížení kontraktility může vést k vplavení katechol., k dilataci komory a zvýšení metabol. nároků

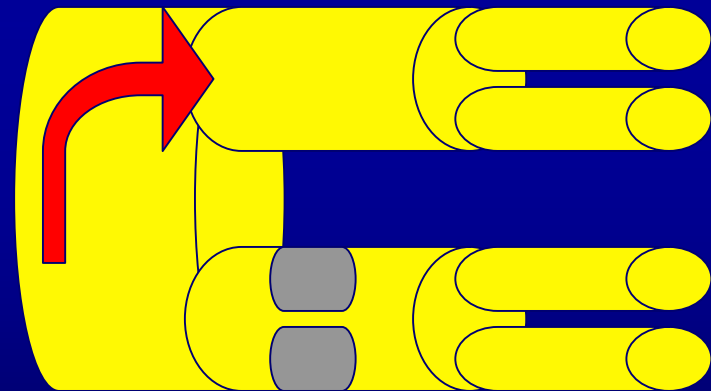

Princip „steal“ (zlodějského) fenomenu

autoregulace průtoku
za stenózou

zrušení autoregulace
vazodilatanciem

odklon perfuze od ischemických oblastí k dobře perfundovaným

Léčba a profylaxe ischemie myokardu

- **léčba stenokardie** – rychle nastupující nitrát (NTG či ISDN sl. či spray)
- **profylaxe ischemie** – základem je kombinace léku zpomalujícího frekvenci (β -blok., verapamil, ivabradin) s **vazodilatanciem** (BKK, nitrát), při nedostatečném efektu zvážit **revaskularizaci** či přidání **metabolicky aktivního léku** (trimetazidin)

DOPORUČENÉ KOMBINACE ANTIANGINÓZNÍCH LÉKŮ

dvojkombinace:

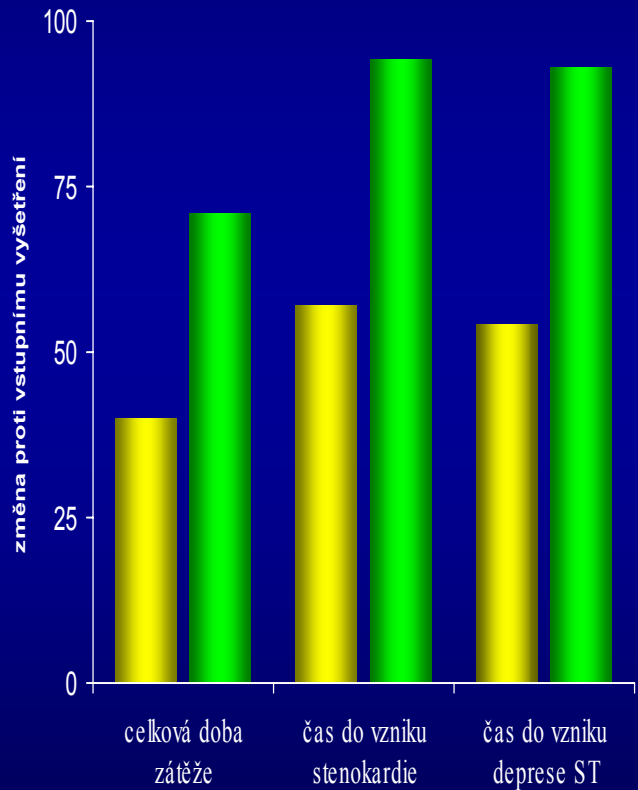
- β -blokátory (ev. bradin) + dihydropyrid. BKK
- β -blokátory (ev. bradin) + ISMN
- β -blokátory (ev. bradin) + trimetazidin
- BKK + trimetazidin

trojkombinace:

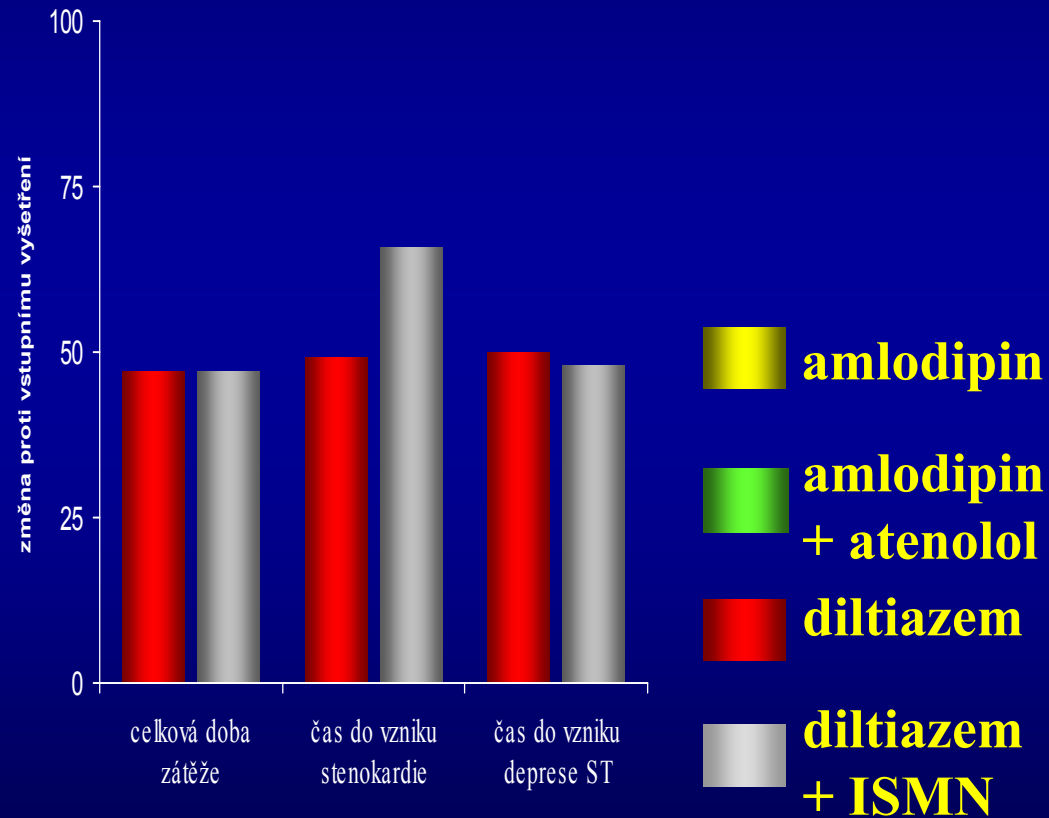
- β -blok. + BKK (DHP) + trimetazidin

pouze u koronárních spazmů: BKK + nitráty

CAPE II: monoterapie x kombinace amlodipinu s BB proti diltiazemu s nitrátem v zátěžovém EKG při léčbě - není výhodné kombinovat BKK a nitrát, ale BKK a BB

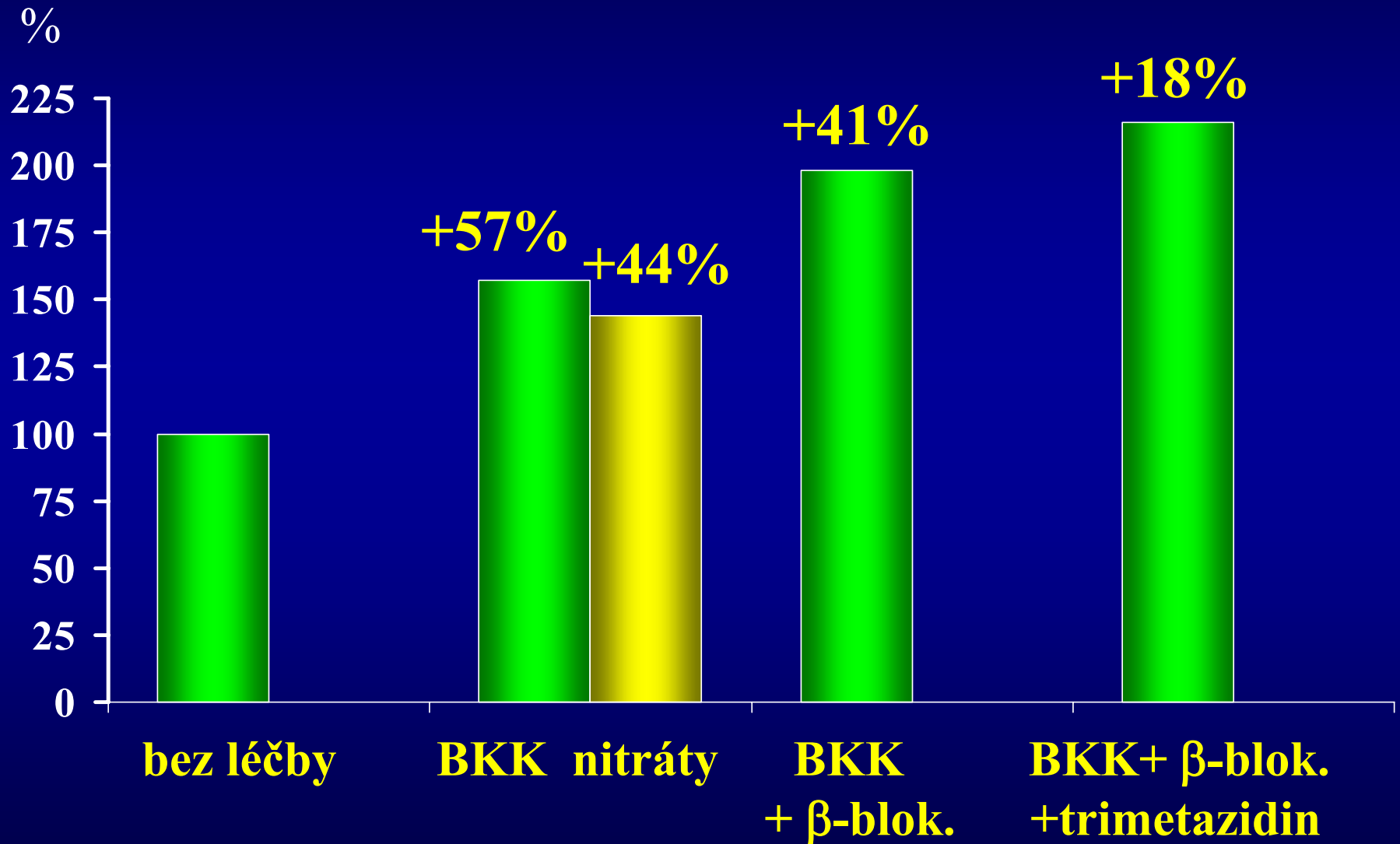

amlodipin + BB

diltiazem + ISMN

Zvýšení tolerance zátěže do výskytu stenokardie při kombinaci léků

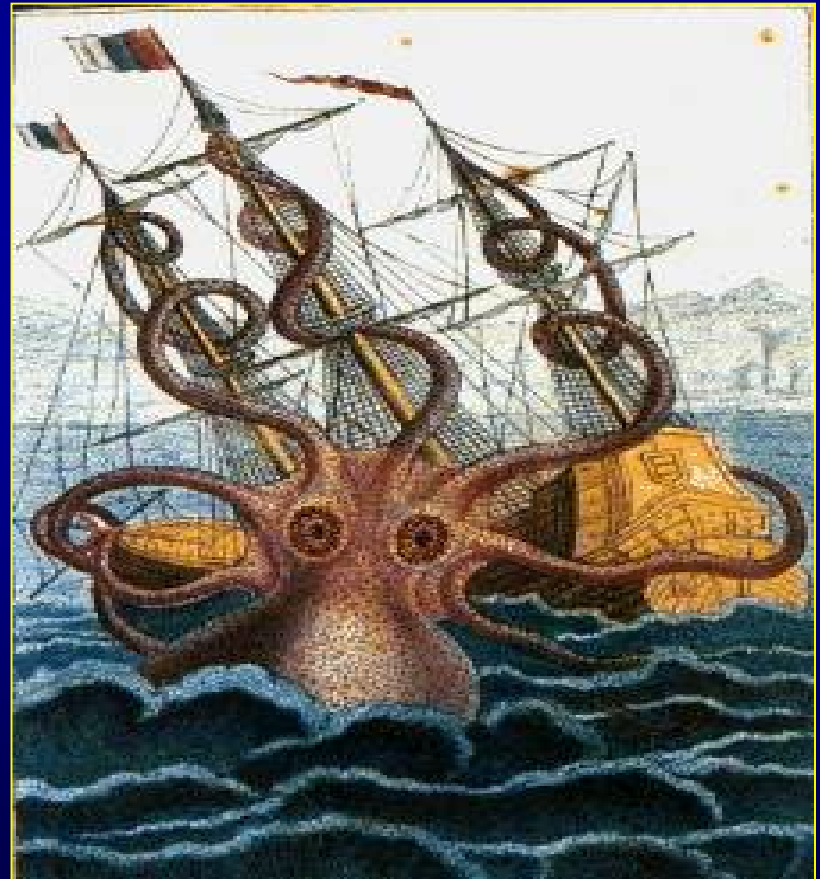
Farmakoterapie či revaskularizace?

Je preventivní PCI výhodnější?

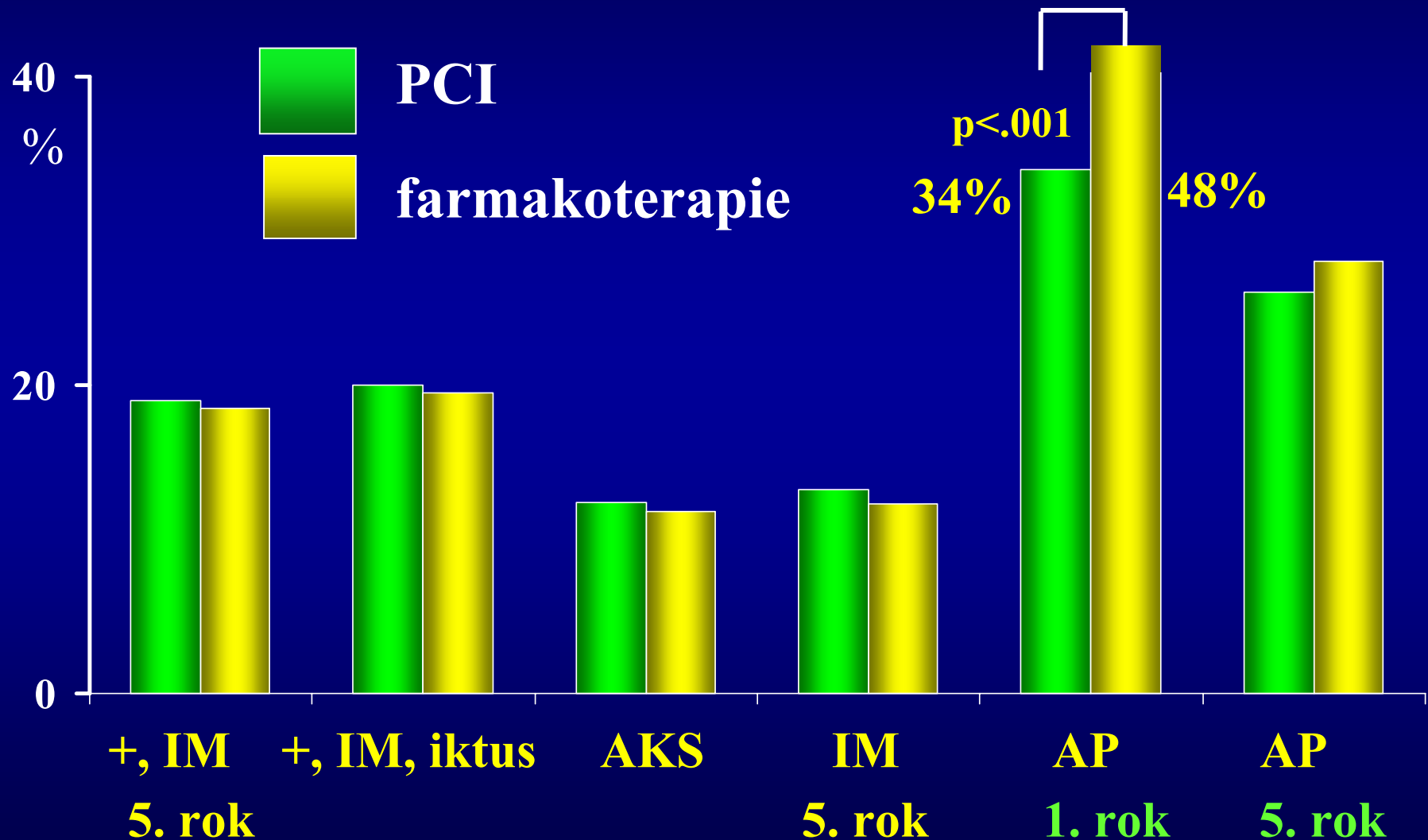
Nejsme obětí svých představ?

studie COURAGE (2007)

- 2287 nem. s ischemií
- randomizace
  - *farmakoterapie*
  - *revaskularizace PCI*
- sledování 5 let
- **prim. ukazatel: + a IM**

COURAGE srovnání PCI a farmakot.

nemocní s AP

všichni

ASA
statin
BKK (amlodpin)
inhibitor ACE
subling. NTG

kontraindikace BB

ano

verapamil, diltiazem

ne

BB

stále symptomatický?

zvýšit dávku BKK nebo
přidat ISMN nebo molsidomin a/nebo TMZ

stále symptomatický?

ivabradin

CABG, PCI

stále symptomatický?

CABG, PCI

Strategie léčby myokardiální ischemie

↑ *koronární perfuze* - revaskularizace ♥
- relaxace v místě stenózy
- prodloužení diastoly
- optim. diastol. TK

↓ *myokard. spotřeby* - optimální ♥ frekvence
- optimální TK
- omezení fyz. zátěže

optim. metabolismu - převedení na glykolýzu

ALGORYTMUS LÉČBY NEMOCNÝCH S ANGINOU PECTORIS

A) ZLEPŠENÍ KVALITY ŽIVOTA

prvá volba: BKK nebo nitráty + β -blokátory (BB)

- při nevhodnosti β -blokátorů a při dobré funkci LK zvážit verapamil, při špatné zvážit možnost revaskularizace či podat ivabradin
- při nedostatečném efektu komb. BB + BKK (či nitráty) zvýšit dávku, přidat trimetazidin a zvážit vhodnost revaskularizace

ALGORYTMUS LÉČBY NEMOCNÝCH S ANGINOU PECTORIS

- **B) ZLEPŠENÍ PROGNÓZY**
- **vždy podat ASA** (+ u rizikových nemocných klopido®grel)
  - + β -blokátory
  - + inhib. ACE
- **u hypercholesterolémie** (LDL nad 2,5 mmol/l) jsou indikovány **statiny**
- **při nízké hladině HDL** zvážit **fibráty**

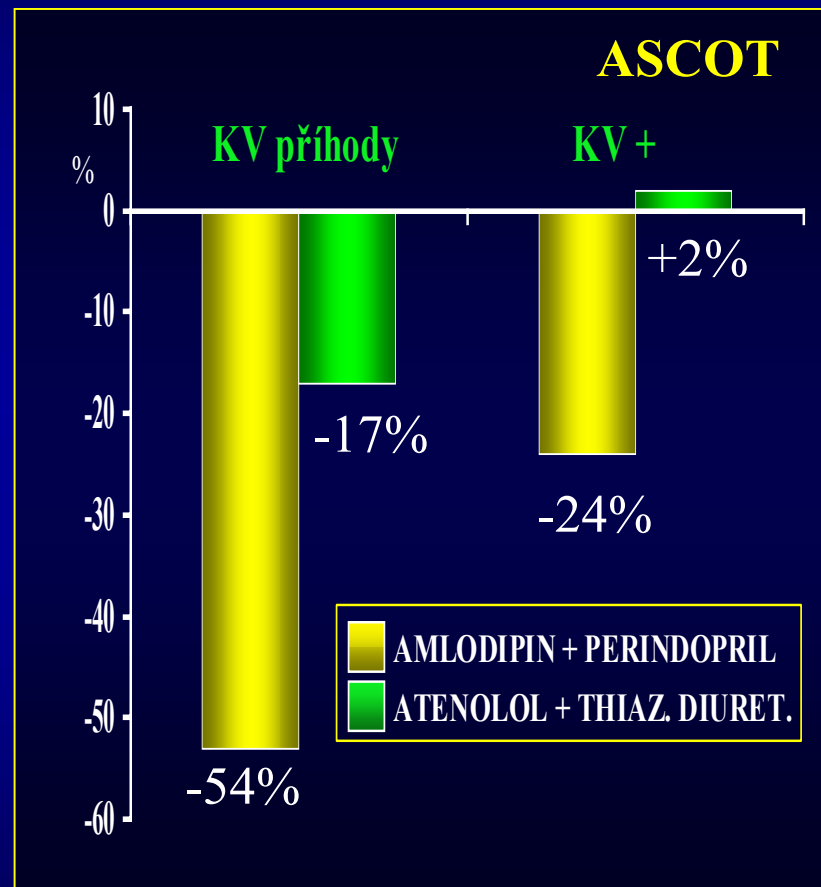
Kombinace antihypertenziv se statiny

St. REGRESS (*pravastatin*):

- veškerý efekt ↓ KV příhod pouze v podskupině léčené BKK (DHP i non-DHP)

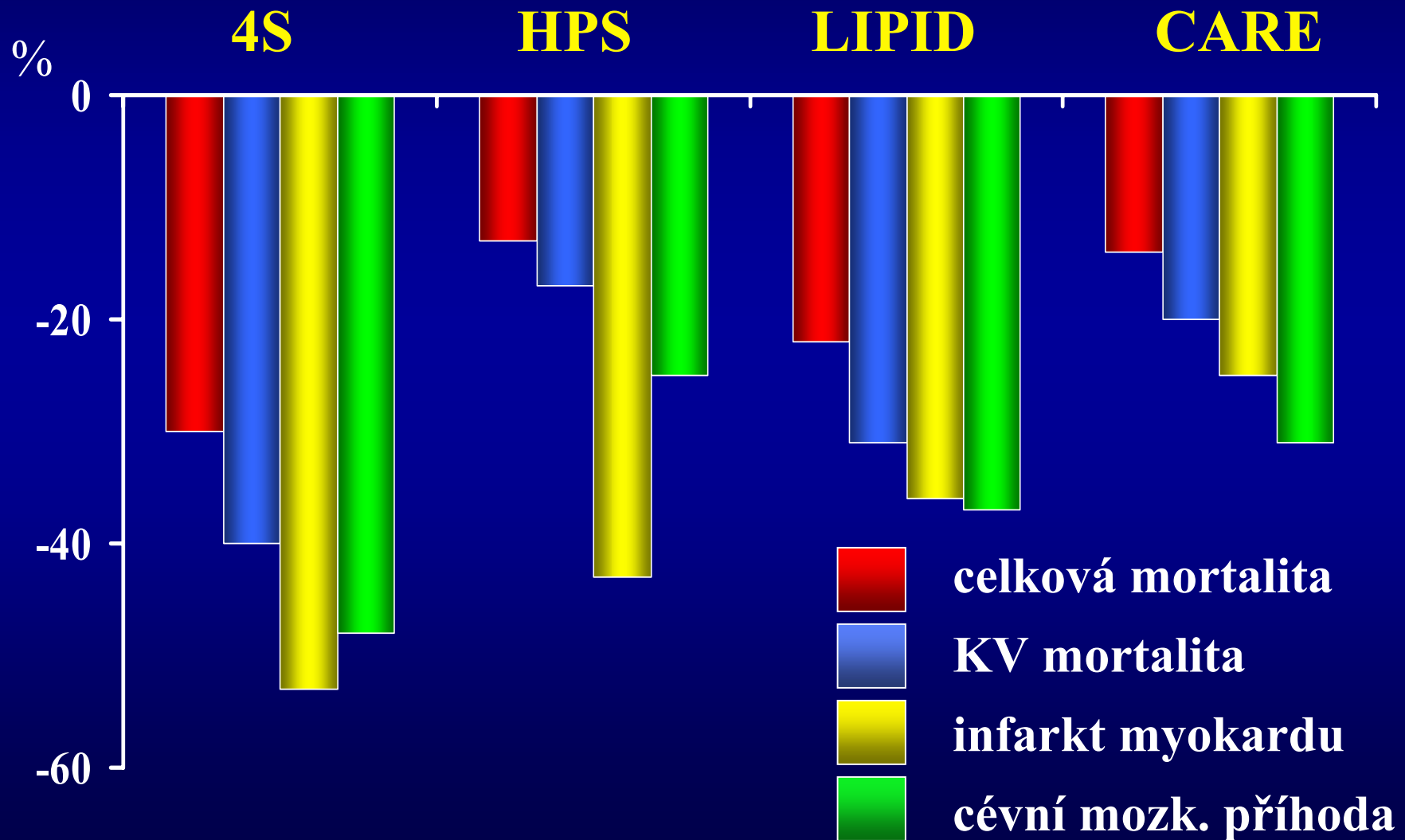
St. ASCOT (*atorvastatin*):

- ve větvi amlod.+ perindop. přidání atorvastatinu ↓ KV příhody o 53%, ve větvi BB + diuret. pouze o 17%
- nebyl rozdíl v lipidogramu

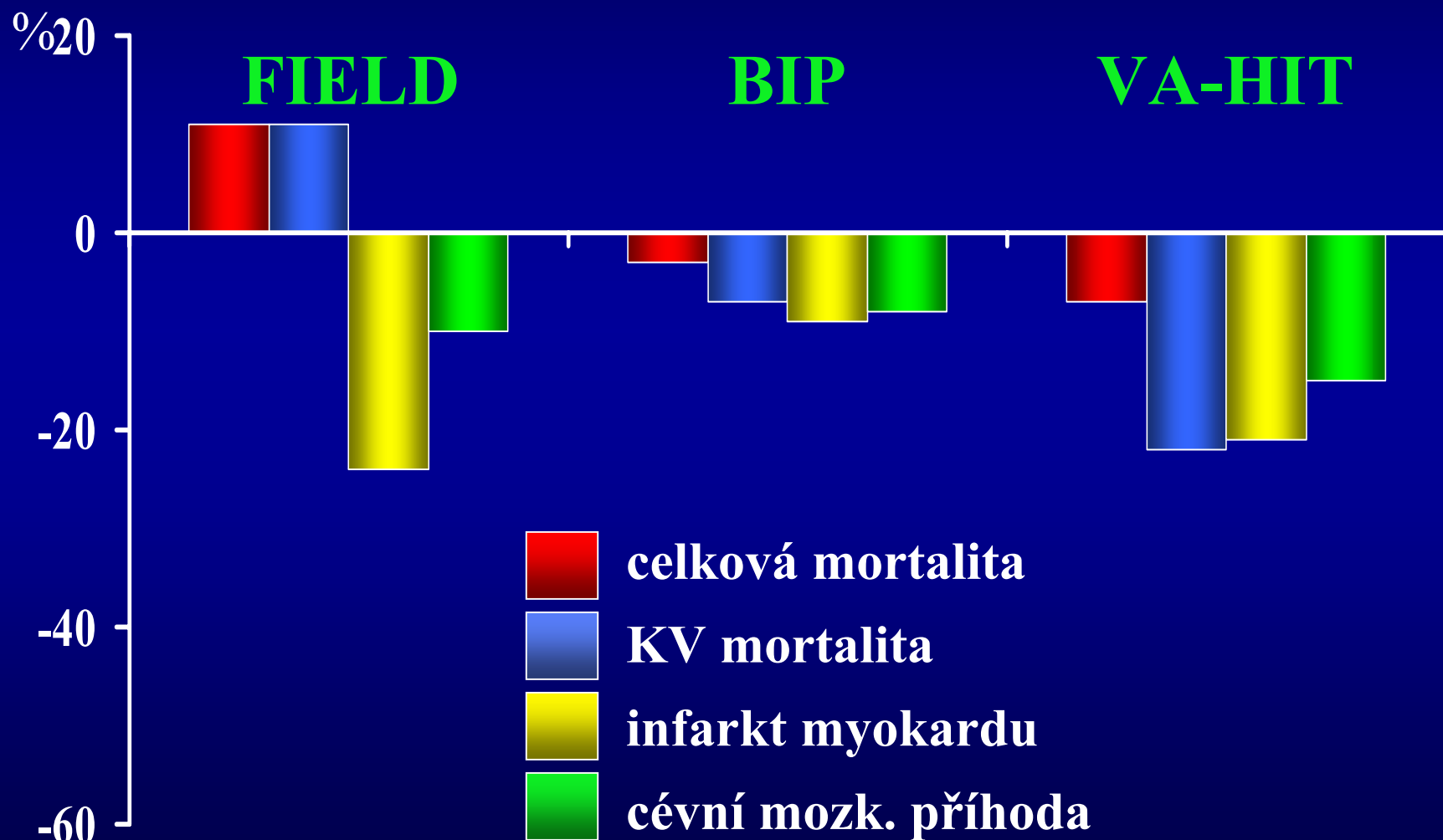

Je pravděpodobný synergistický efekt mezi statiny a BKK

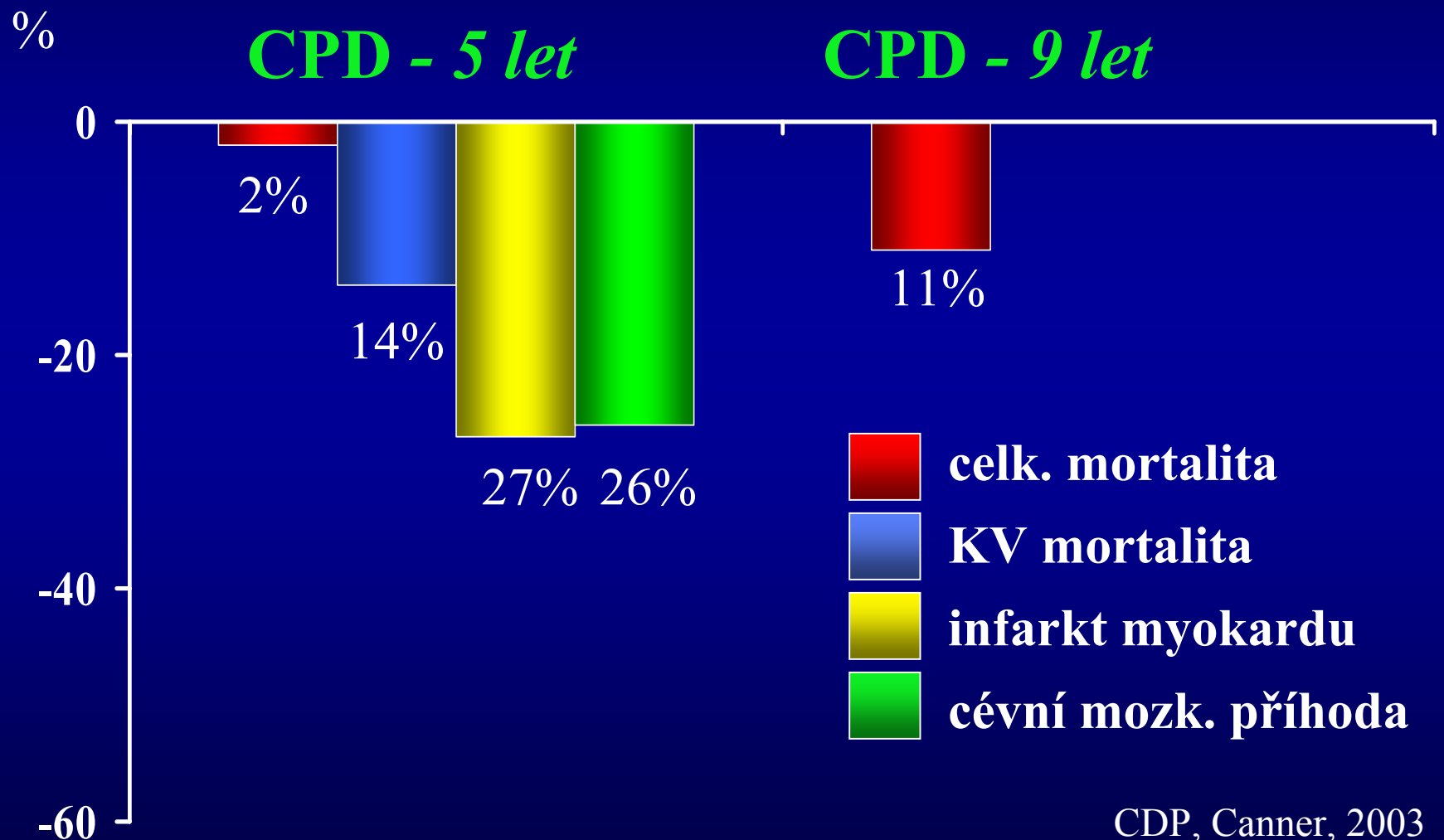
STATINY - pokles mortality a morbidity (*sek. prevence*)

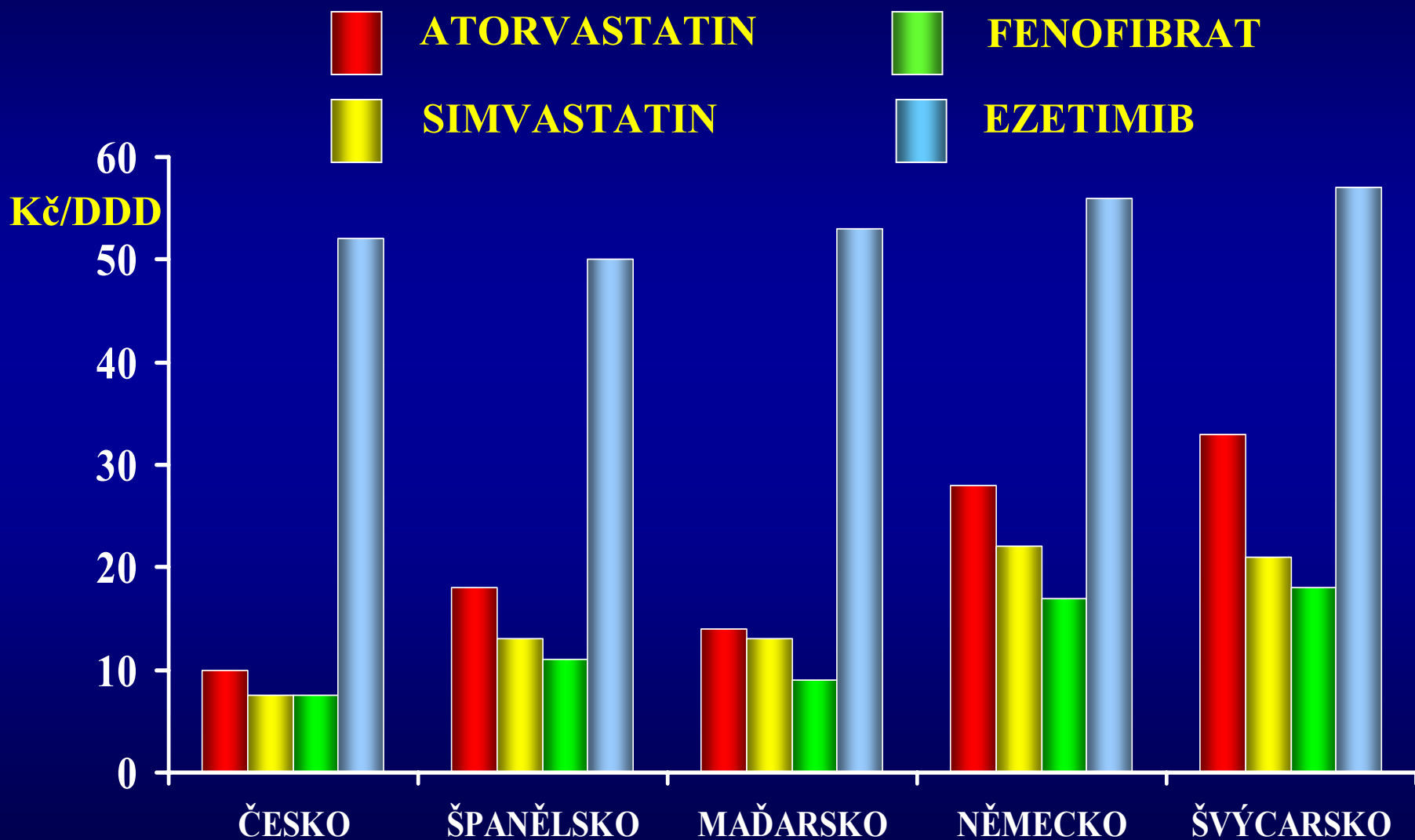
FIBRÁTY - pokles mortality a morbidity (*sek. prevence, DM*)

NIACIN - pokles mortality a morbidity (*sek. prevence*)

Srovnání cen hypolipidemik v Evropě

Léčba VAP

- velmi **vděčná** (u většiny nemocných vymizení potíží při léčbě)
- zásadní dopad léčby na prognózu
- maximální důraz na potlačení všech epizod
- úprava rizikových faktorů
- **farmakoterapie: dlouhodobé BKK** (zejm. amlodipin)
či **nitráty** (ISMN, ISDN)
vzácně β -blokátory, ASA

každý záchvat v počátku léčíme nitrátem k akut. užití

Léčba NĚMÉ ISCHÉMIE

- důraz na léčbu s dopadem na prognózu
- úprava rizikových faktorů
- **farmakoterapie: zejména β -blokátory, ASA, statiny**
BKK či nitráty nejsou indikovány
(není doložen dopad na prognózu)
- **revaskularizace** - u nemocných se závažným anatomickým nálezem zlepšení prognózy
- nutno aktivní vyhledávání NI u nemocných s více RF

Léčba syndromu X

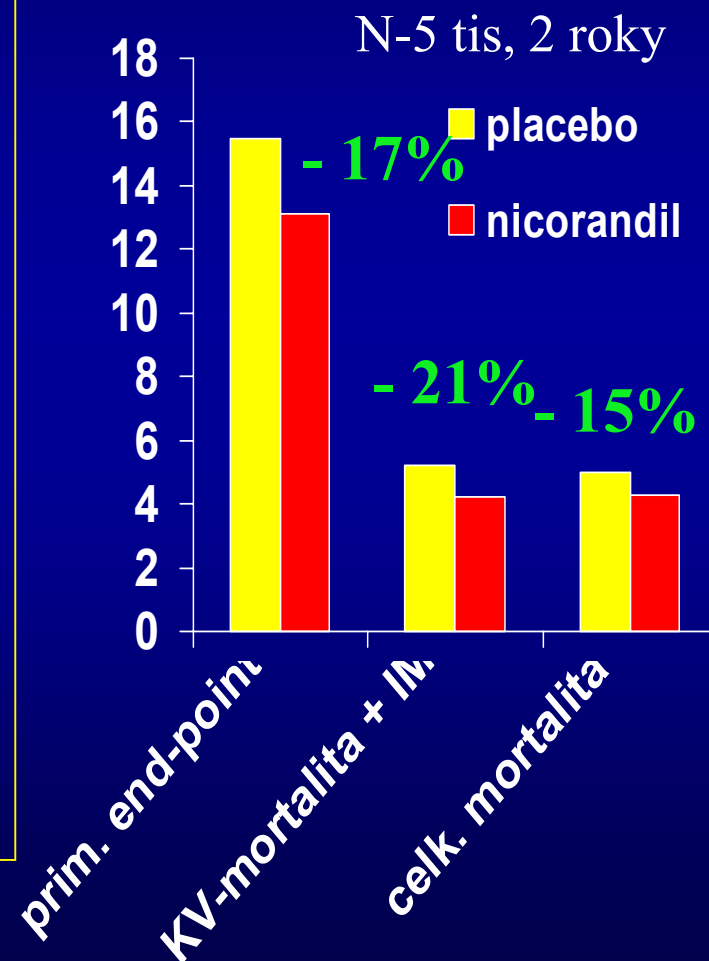
- léčba velmi obtížná, zásadní význam **psychoterapie**
- ovlivnění RF (?)
- **farmakoterapie:** zkoušíme **BKK** či **nitráty**,
event. **β -blokátory, statiny, estrogeny**

**Optimální je kombinace
vazodilatancií (BKK, nitráty,
aktivátory kaliového kanálu) s
bradykardizujícími léky:
s betablokátory, event. s bradiny**

AKTIVÁTOR DRASLÍKOVÝCH KANÁLŮ

Nikorandil - aktivace draslíkových kanálů

- relaxace hl. svaloviny
- efekt srovnatelný s BKK či s nitráty
- profylaxe myokardiální ischemie
- pravděpod. příznivý efekt na prognózu (IONA - stabil. AP)
- v ČR není užíván

Zlepšení průtoku ischemickým myokardem

- **maximální relaxací tepny v místě org. stenózy**
(nitráty, BKK)
- **zamezením spazmu navozenému zátěží**
(nitráty, BKK)
- **zpomalením srdeční frekvence**
(β -blokátory, BKK verapamil.typu, bradiny)
- **obnovou průtoku stenozovanou tepnou**
(PTCA, revaskularizační operace)
- **stimulace novotvorby kolaterál** (fyzická zátěž, růstové faktory - biorevaskularizace)

Snížení metabol. nároků ischem. myokardu

- **snížením kontraktilního stavu myokardu**
(β -blokátory, BKK verapamil.typu)
- **snížením srdeční frekvence**
(β -blokátory, BKK verapamil. typu, bradiny)
- **snížením náplně LK omezením žilního návratu**
(nitráty)
- **poklesem periferní rezistence ???**
(BKK, inhibitory ACE, antihypertenziva)
- **negativní dopad snížení perif. rezistence:**
v koron. řečišti navodí steal fenomen, v syst. řečišti vede pokles TK k vyplavení katecholaminů

Ovlivnění celkové ischemické zátěže při léčbě bisoprololem, ISDN a jejich kombinací

